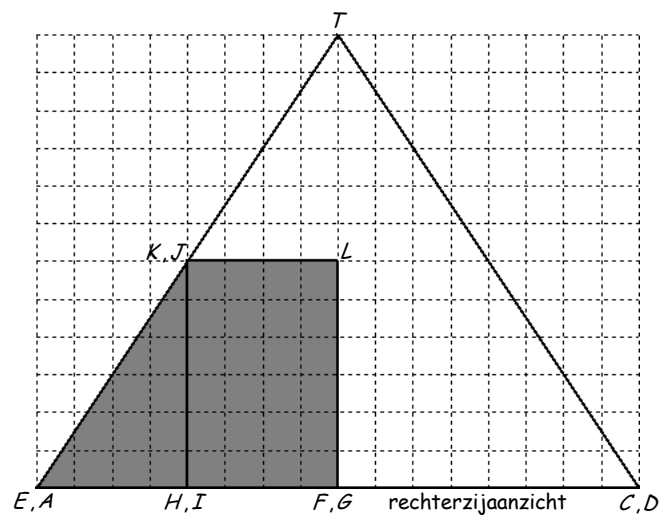
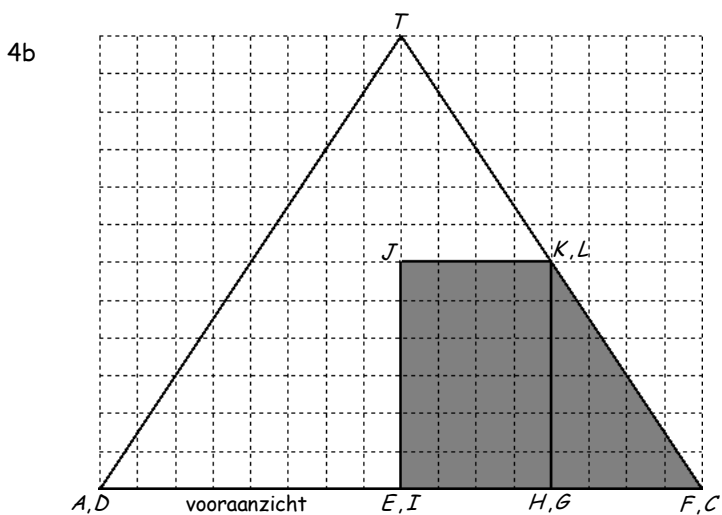
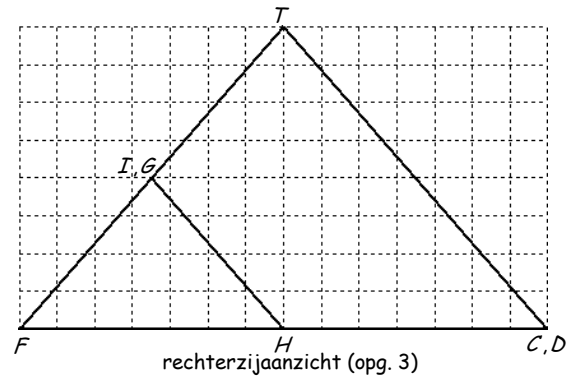
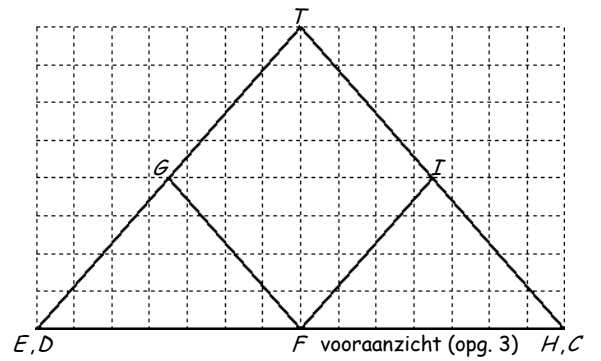
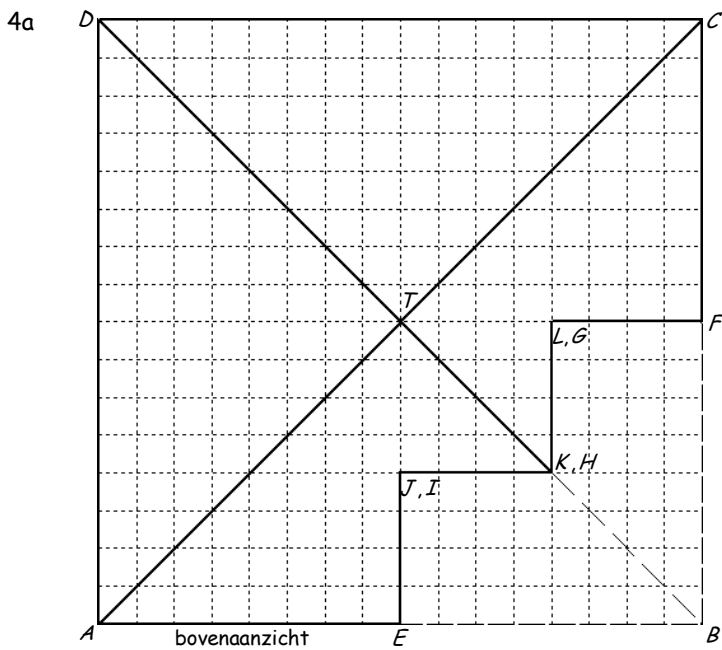
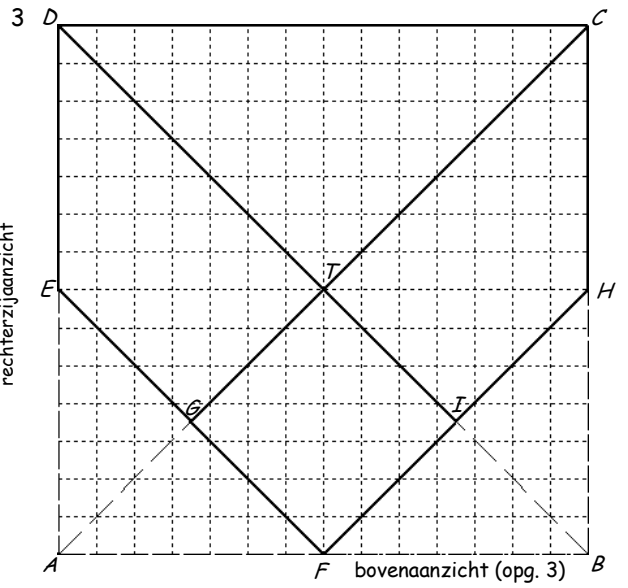
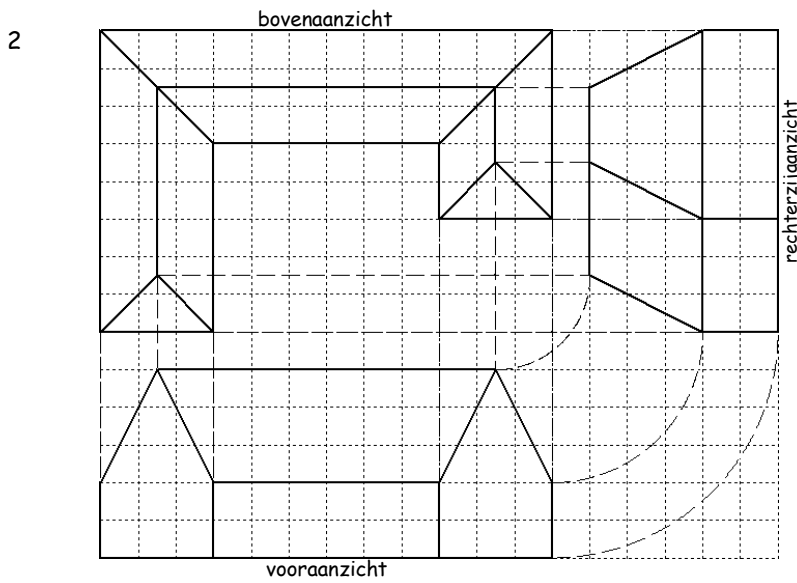
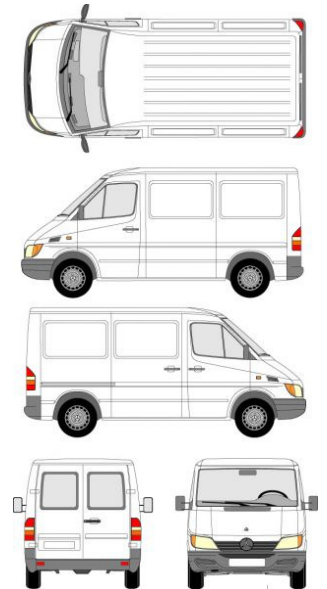
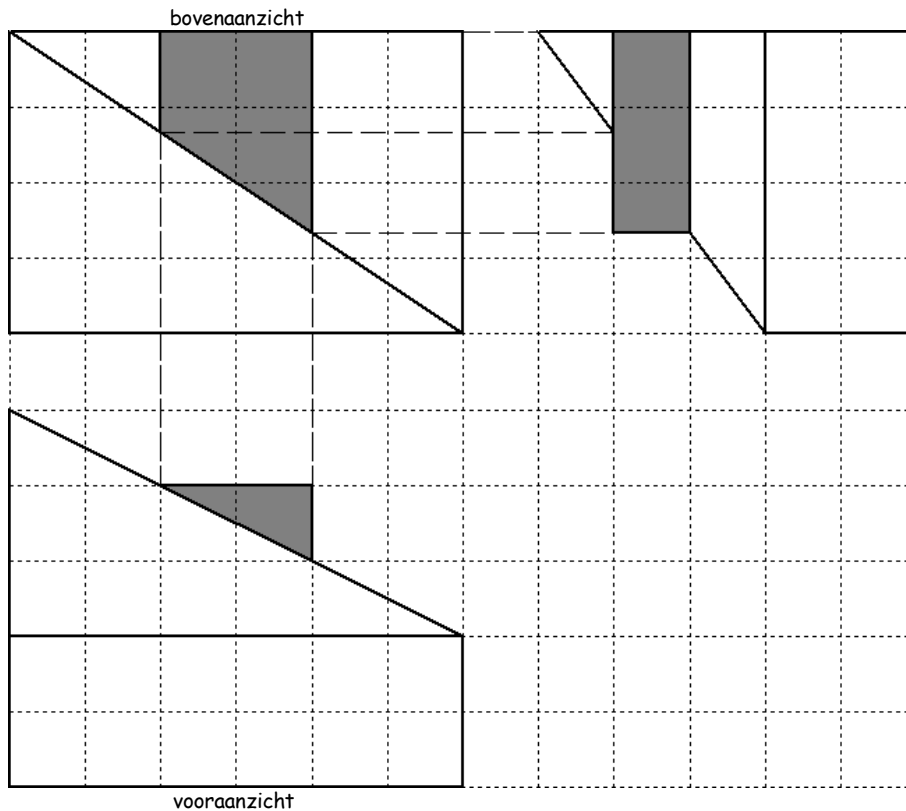

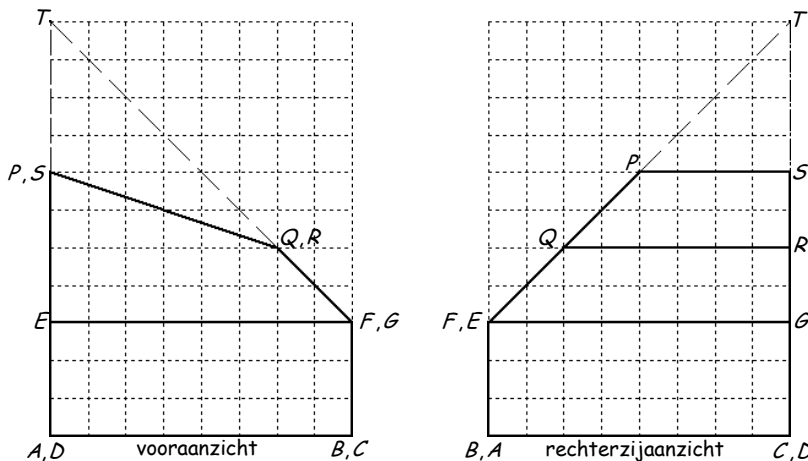
- 1a Het bovenaanzicht van het voorwerp is een cirkel.
1b Je moet tegen het (rechter of linker) zijaanzicht aankijken.

5

6a

6b

Kijkrichting evenwijdig met $BD \Rightarrow AC$ in het vlak van de tekening.

Met de stelling van Pythagoras:

$$AC^2 = AB^2 + BC^2 = 8^2 + 8^2 = 64 + 64 = 128.$$

$$AC = \sqrt{128} \approx 11,3 \text{ (m)}.$$

In het aanzicht (schaal 1 : 200) wordt de lengte van AC (ongeveer) 5,7 cm.

$$\sqrt{\langle 128 \rangle} \quad 11.3137085$$

$$\text{Ans} / 2 \quad 5.656854249$$

6c

PS en QR zie je (op juiste schaal getekend) in het zijaanzicht van vraag 6a.

$$PS = \frac{1}{2} AD = 4 \text{ (m)} \text{ en } QR = \frac{3}{4} AD = 6 \text{ (m)}.$$

RS zie je (op juiste schaal getekend) in het vooraanzicht van vraag 6a.

(trek in het achtervlak een lijn door RCD)

Het dakdeel $PQRS$ is een trapezium.

$$RS = \sqrt{6^2 + 2^2} = \sqrt{36 + 4} = \sqrt{40} \text{ (m)}.$$

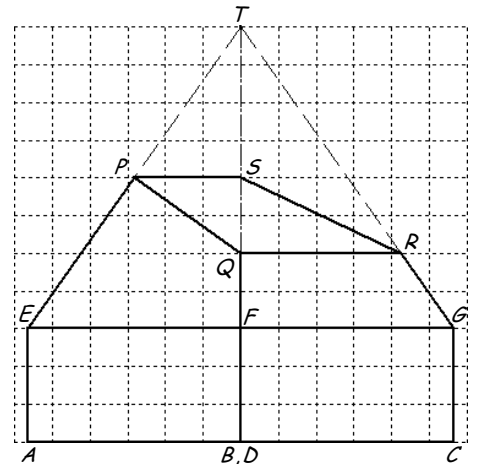
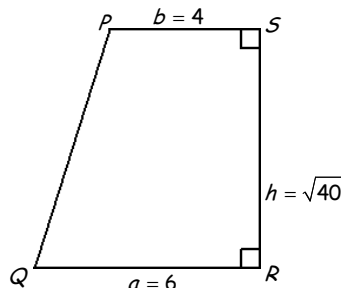
$$\text{Opp.}(PQRS) = \frac{1}{2}(a+b)h$$

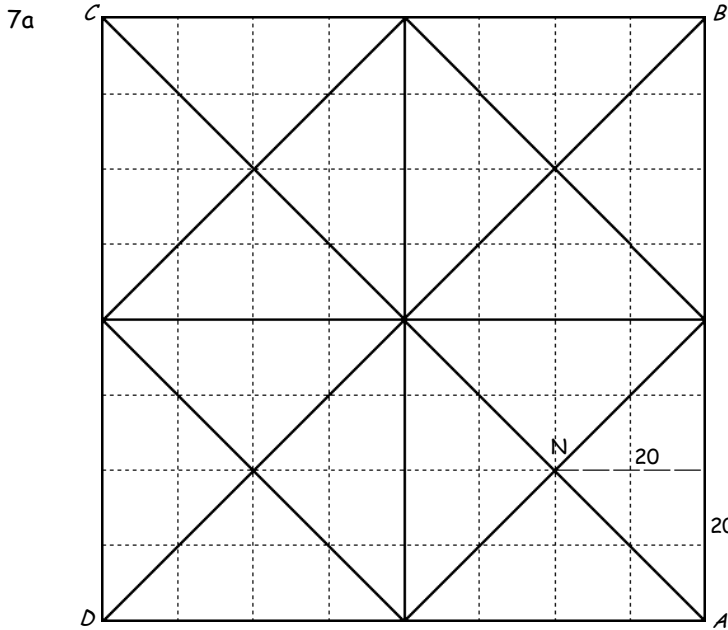
$$= \frac{1}{2}(6+4)\sqrt{40}$$

$$= 5\sqrt{40}$$

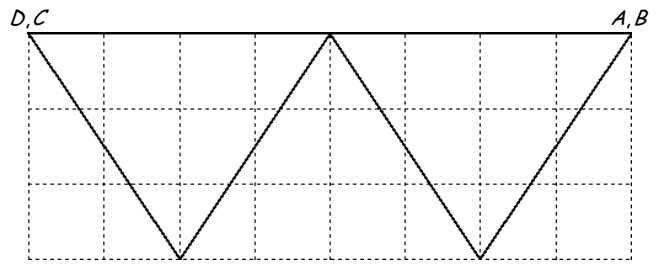
$$\approx 31,62 \text{ (m}^2\text{)}.$$

$$5 * \sqrt{\langle 40 \rangle} \quad 31.6227766$$

7b Kijkrichting evenwijdig met AB .
Dan DA en CB in het vlak van de tekening.
(zie het aanzicht hieronder)

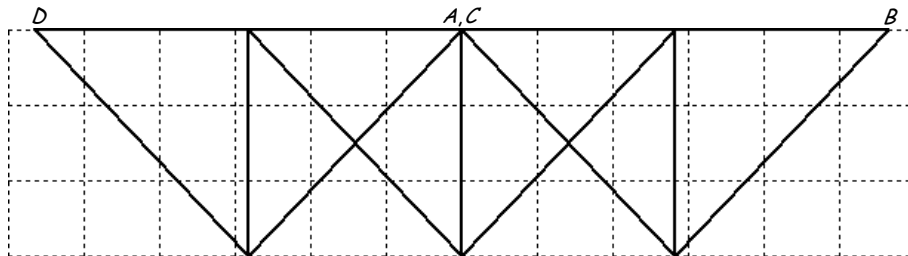

7c Kijkrichting evenwijdig met AC .
Dan diagonaal BD in het vlak van de tekening.
Met de stelling van Pythagoras:

$$BD = \sqrt{80^2 + 80^2} = \sqrt{12800} \approx 113,1 \text{ (cm)}$$

In de tekening met schaal 1:10
krijgt BD een lengte van 11,3 cm.
(zie de het aanzicht hieronder)

$80^2 + 80^2$	12800
$\sqrt{12800}$	113.137085
Ans/2	56.56854249
Ans/10	5.656854249

7d In het bovenvlak (zie het bovenaanzicht) is $AN = \sqrt{20^2 + 20^2} = \sqrt{800}$ (cm).
Noem het punt waar de buis van het punt A op de grond rust G .

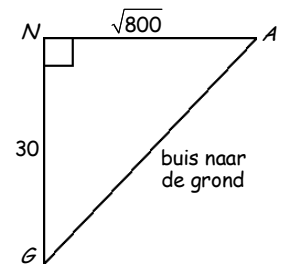
$$AG = \sqrt{(\sqrt{800})^2 + 30^2} = \sqrt{800 + 900} = \sqrt{1700} \text{ (cm)}$$

In het bovenvlak zijn er 6 buizen van 80 (cm).

Verder zijn er nog $4 \cdot 4 = 16$ buizen van $\sqrt{1700}$ (cm).

De totale lengte van de buizen is $6 \cdot 80 + 16 \cdot \sqrt{1700} = 1140$ cm.

$20^2 + 20^2$	800
Ans+30 ²	1700
$6 \cdot 80 + 16 \cdot \sqrt{1700}$	1139.6969

8a $EG = \sqrt{60^2 + 60^2} = \sqrt{7200} \approx 85$ (cm).

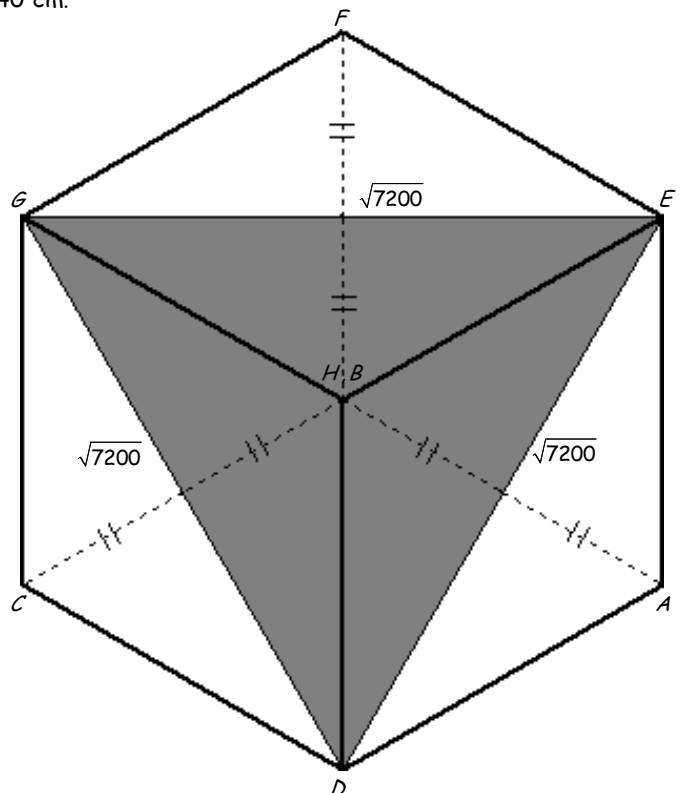
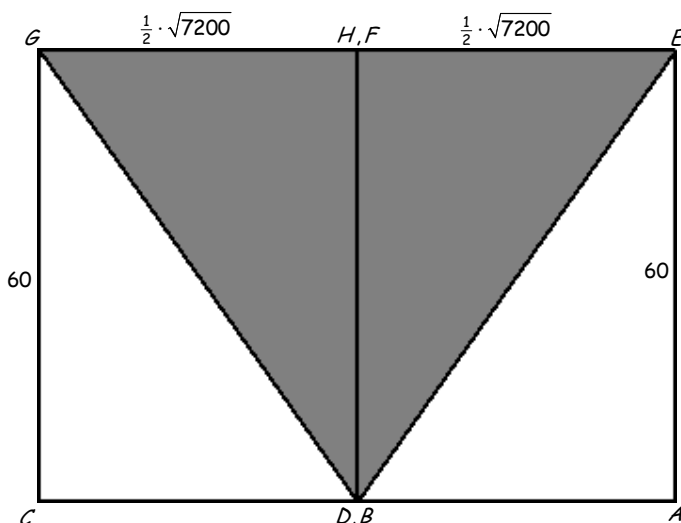
(EG is diagonaal in vierkant $EFGH$)

Dus $EG = DG = ED \approx 85$ (cm).

(hiernaast het bovenaanzicht van de kubus op de foto)

$60^2 + 60^2$	7200
$\sqrt{7200}$	84.85281374
Ans/10	8.485281374

8b Hieronder een aanzicht
in de kijkrichting evenwijdig met zijvlakdiagonaal HF .

Toets voorkennis

EXTRA: 1 Gelijkvormige driehoeken op blz. 152 en 153 aan het einde van deze uitwerking

- a $\triangle ADE \sim \triangle ABC$. (snelfiguur)
Maak nu een verhoudingstabel (zie hiernaast).
(let op de volgorde van de letters)
 $DE = \frac{4 \times 5}{7} = \frac{20}{7}$.

$\triangle ADE$	$AD = 4$	$DE = \dots$	$AE = \dots$
$\triangle ABC$	$AB = 7$	$BC = 5$	$AC = \dots$

- b $\triangle ABE \sim \triangle CDE$. (zandloperfiguur)
Maak een verhoudingstabel (zie hiernaast).
(let op de volgorde van de letters)
 $AE = \frac{2 \times 7}{3} = \frac{14}{3}$.

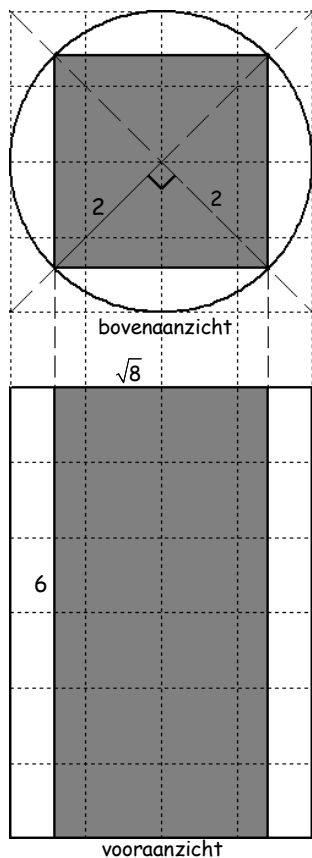
$\triangle ABE$	$AB = 7$	$BE = \dots$	$AE = \dots$
$\triangle CDE$	$CD = 3$	$DE = \dots$	$CE = 2$

- c $\triangle AED \sim \triangle ABC$. ($\angle A = \angle A$ en $\angle E = \angle B = 90^\circ \Rightarrow$ hh)
Maak een verhoudingstabel (zie hiernaast).
(let op de volgorde van de letters)
 $ED = \frac{3 \times 3}{5} = \frac{9}{5}$.

$\triangle AED$	$AE = \dots$	$ED = \dots$	$AD = 3$
$\triangle ABC$	$AB = 4$	$BC = 3$	$AC = 5$

Pyth. in $\triangle ABC$: $AC = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{25} = 5$.

9a

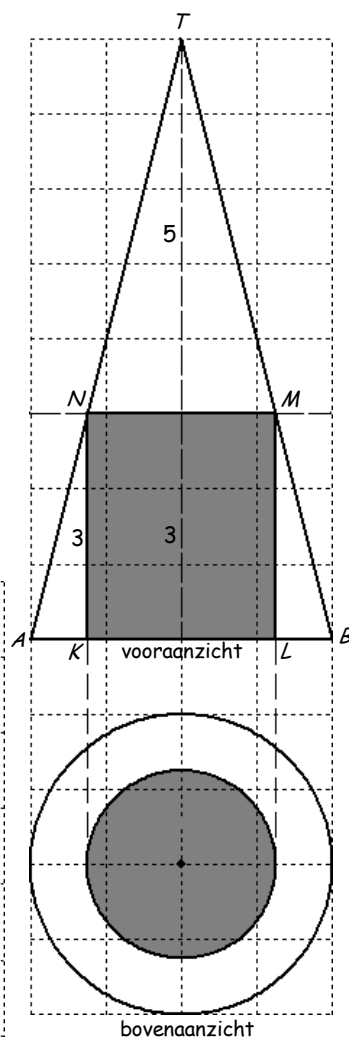
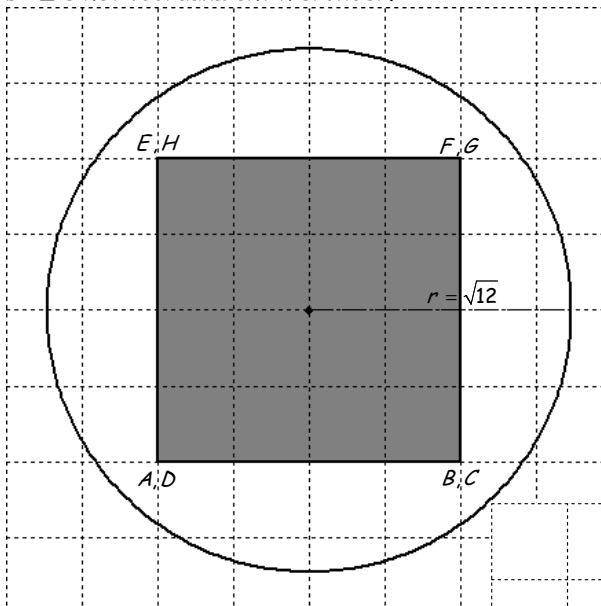

- 9b De diagonalen in het grondvlak van de balk zijn 4.
Dus de zijden in het grondvlak zijn $\sqrt{2^2 + 2^2} = \sqrt{8}$.
 $I(\text{balk}) = \sqrt{8} \cdot \sqrt{8} \cdot 6 = 8 \cdot 6 = 48$.

- 10a Zie de aanzichten rechts hiernaast.
10b $\triangle NMT$ in het vooraanzicht is een verkleining van $\triangle ABT$ met factor $\frac{5}{8}$. (snelfiguur)
Dus $NM = \frac{5}{8} \cdot 4 = \frac{5}{2} \Rightarrow r_{\text{grondcirkel}} = \frac{5}{4}$.
 $I(\text{cilinder}) = \pi r^2 \cdot h = \pi \cdot \frac{25}{16} \cdot 3 = \frac{75}{16} \pi$.

- 11a $r_{\text{bol}} = 2 \cdot \sqrt{1^2 + 1^2 + 1^2} = 2\sqrt{3}$.
 $r_{\text{bol}} = \sqrt{2^2 + 2^2 + 2^2} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$.
 $r_{\text{bol}} = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{4^2 + 4^2 + 4^2} = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{48} = \frac{1}{2} \cdot 4\sqrt{3} = 2\sqrt{3}$.

- 11b Zie het vooraanzicht hieronder.

12a

- Het vooraanzicht naast 12b.
(bovenaanzicht op het volgend blad)
 $TA^2 = 3^2 + 4^2 = 25 \Rightarrow TA = 5$.
 $\triangle TEM \sim \triangle TSA$ (hh), want $\angle T = \angle T$ en $\angle E = \angle S = 90^\circ$.
Maak de verhoudingstabel.
(plaats de zijden juist)
 $5 \cdot r = 3(4 - r)$
 $5r = 12 - 3r$
 $8r = 12$
 $r = \frac{12}{8} = \frac{3}{2}$.

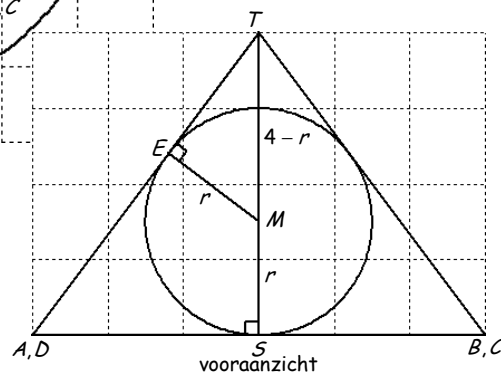
$\triangle TEM$	$TE = \dots$	$EM = r$	$TM = 4 - r$
$\triangle TSA$	$TS = 4$	$SA = 3$	$TA = 5$

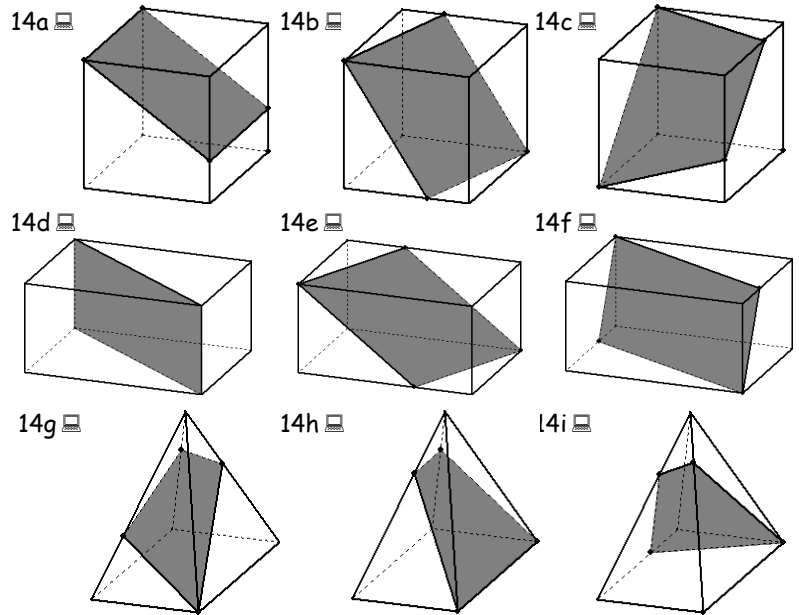
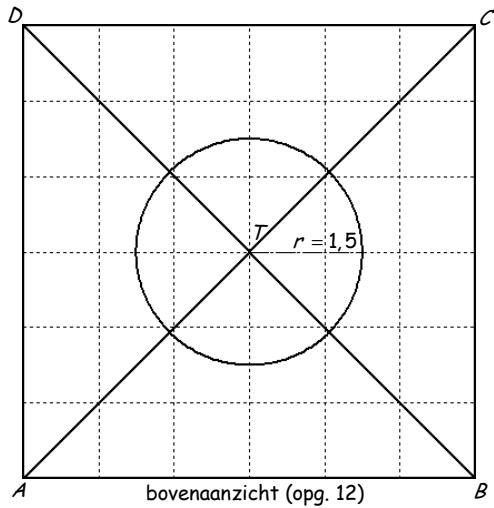
12b

$$I(\text{bol}) = \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{4}{3} \pi \cdot \left(\frac{3}{2}\right)^3 = \frac{4}{3} \pi \cdot \frac{27}{8} = \frac{9}{2} \pi = 4\frac{1}{2} \pi.$$

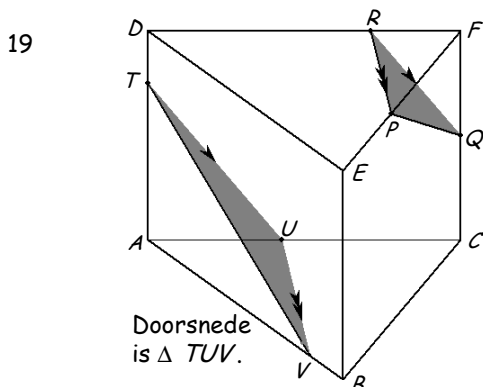
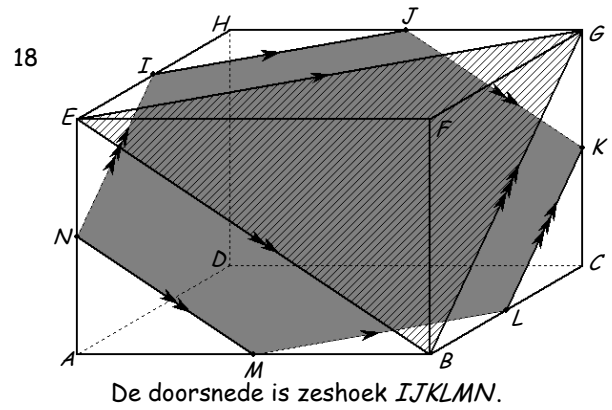
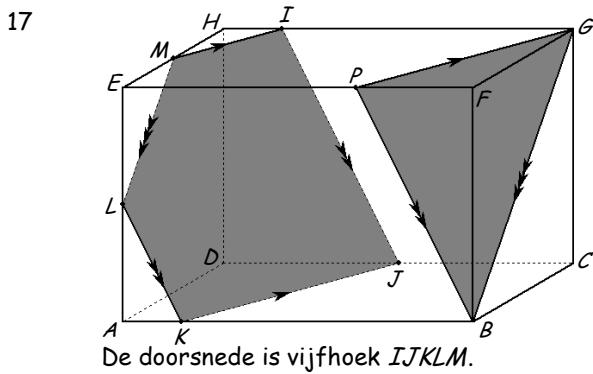
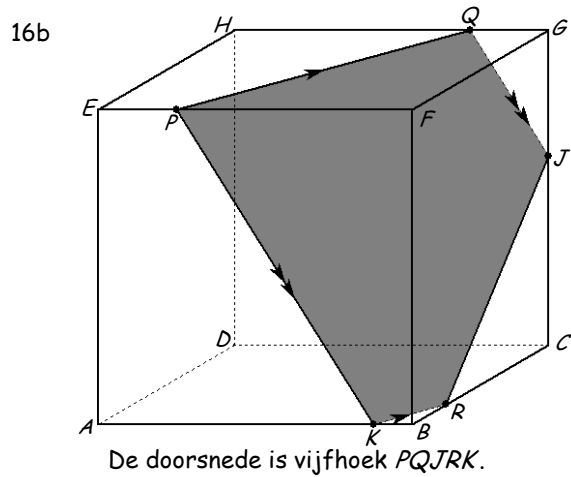
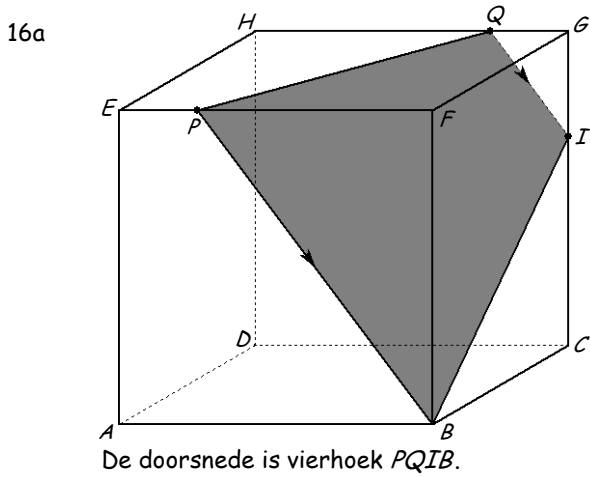
13

- De dwarsdoorsneden hebben de vorm van een driehoek of een zeshoek.

- 15a Driehoeken, vierhoeken en zeshoeken.
- 15b Driehoeken, vierhoeken en zeshoeken.
- 15c Driehoeken en vierhoeken.

Toets voorkennis

EXTRA: 2 Rekenen met wortels op blz. 154 en 155 aan het einde van deze uitwerking

1a $2\sqrt{3} \cdot 5\sqrt{2} = 10\sqrt{6}$.

1c $\frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3}}{3} = \frac{2}{3}\sqrt{3}$.

1b $\frac{6\sqrt{10}}{2\sqrt{2}} = 3\sqrt{5}$.

1d $(\frac{1}{2}\sqrt{3})^2 = \frac{1}{2}\sqrt{3} \cdot \frac{1}{2}\sqrt{3} = \frac{1}{4} \cdot 3 = \frac{3}{4}$.

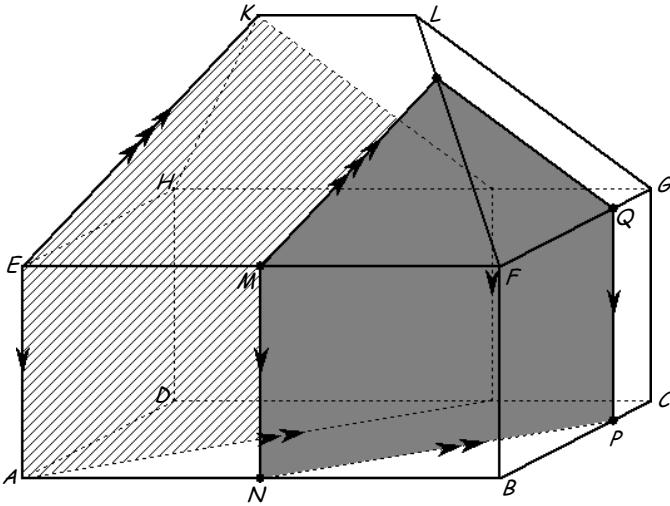
2a $\sqrt{8} + \sqrt{18} = 2\sqrt{2} + 3\sqrt{2} = 5\sqrt{2}$.

2c $\sqrt{5x^2} = x\sqrt{5}$.

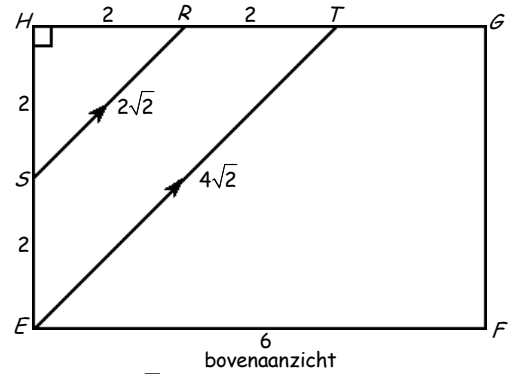
2b $\sqrt{12} + \sqrt{48} = 2\sqrt{3} + 4\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$.

2d $\sqrt{\frac{2}{9}x^2} = \frac{1}{3}x\sqrt{2}$.

20

21ab

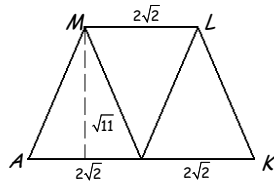

bovenaanzicht

In $\triangle HRS$: $RS = 2\sqrt{2}$. (een vergroting van de 1-1- $\sqrt{2}$ driehoek)
 $PQRS$ is een rechthoek met $O(PQRS) = 3 \cdot 2\sqrt{2} = 6\sqrt{2}$.
 In $\triangle HET$: $ET = 4\sqrt{2}$. ($\triangle HET$ is de 4-4- $4\sqrt{2}$ driehoek)
 $O(\text{doorsnede door } E \text{ evenwijdig met } PQRS) = 3 \cdot 4\sqrt{2} = 12\sqrt{2}$.

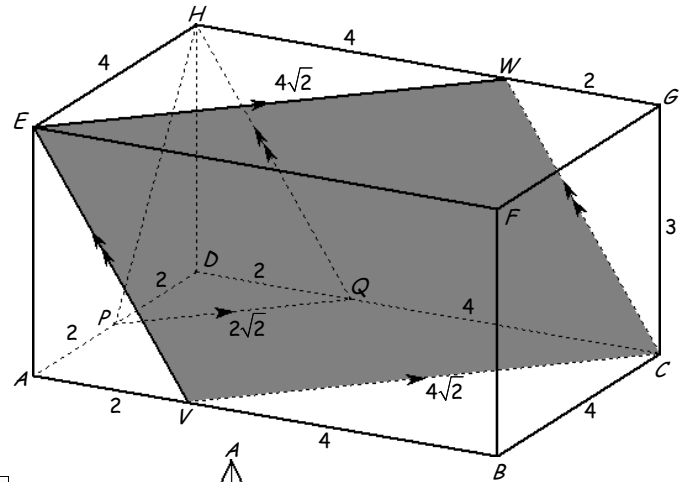
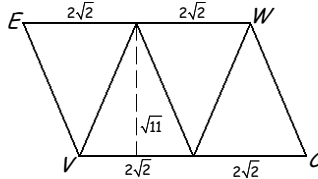
22a

$\triangle PQH$ past precies drie keer in doorsnede $AKLM$.
 (zie een schets van doorsnede $AKLM$ hiernaast)
 Dus $O(AKLM) = 3 \cdot \sqrt{22}$.
 (zie ook voorbeeld op blz. 60)

22b

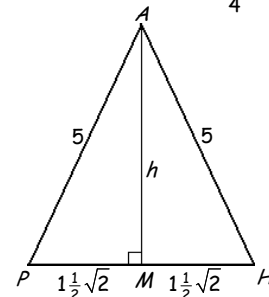
Zie doorsnede $VCWE$ in balk $ABCD EFGH$ hiernaast.
 $\triangle PQH$ past precies vier keer in doorsnede $VCWE$.
 (zie de schets hiernaast)
 Dus $O(VCWE) = 4 \cdot \sqrt{22}$.

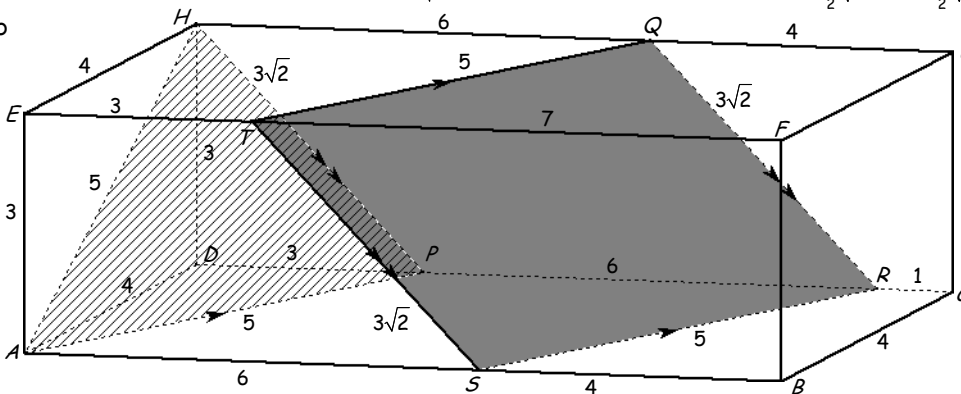
23a

$AH = 5$. ($\triangle AEH$ is de 3-4-5 driehoek)
 $AP = 5$. ($\triangle APD$ is de 3-4-5 driehoek)
 $PH = 3\sqrt{2}$. ($\triangle PDH$ is de 3-3- $3\sqrt{2}$ driehoek)
 $AP = AH \Rightarrow \triangle APH$ is gelijkbenig.
 Pythagoras in $\triangle APM$: (zie een schets hiernaast)
 $h = \sqrt{5^2 - (1\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = \sqrt{25 - \frac{9}{4} \cdot 2} = \sqrt{25 - \frac{9}{2}} = \sqrt{20\frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{41}{2}}$.
 Dus $O(\triangle APH) = \frac{1}{2} \cdot b \cdot h = \frac{1}{2} \cdot 3\sqrt{2} \cdot \sqrt{\frac{41}{2}} = 1\frac{1}{2} \cdot \sqrt{41}$.

$\sqrt{(3^2+4^2)}$	5
$\sqrt{(3^2+3^2)}$	4.242640687
$3\sqrt{2}$	4.242640687

23b

23c

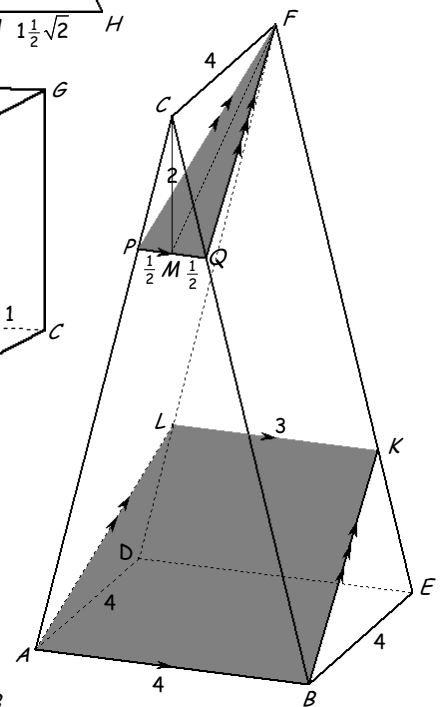
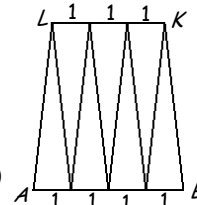
In de gevraagde doorsnede $QRST$ past $\triangle APH$ precies twee keer.
 Dus $O(QRST) = 2 \cdot O(\triangle APH) = 2 \cdot 1\frac{1}{2} \cdot \sqrt{41} = 3 \cdot \sqrt{41}$.

24a

$MF = h = \sqrt{2^2 + 4^2} = \sqrt{4 + 16} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$.
 $O(\triangle PQF) = \frac{1}{2} \cdot b \cdot h = \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{5} = \sqrt{5}$.

24b

$O(ABKL) = 7 \cdot O(\triangle PQF) = 7 \cdot \sqrt{5} = 7\sqrt{5}$. (zie de schets hiernaast)

25 Er zijn verschillende manieren mogelijk. (zie Theorie A blz. 63 of het voorbeeld op blz. 64)
De inhoud van de vaas is ongeveer 7 liter.

26 Stapeling van 4 cilinders, elk met hoogte van 4 cm.
Opmeten van de diameters geeft 3; 2; 2,5 en 3,5 cm $\Rightarrow$ de stralen (omdat op schaal 1:2) zijn 3; 2; 2,5 en 3,5 cm.
 $I(\text{vaas}) \approx \pi \cdot 3^2 \cdot 4 + \pi \cdot 2^2 \cdot 4 + \pi \cdot 2,5^2 \cdot 4 + \pi \cdot 3,5^2 \cdot 4 \approx 396 \text{ cm}^3$.

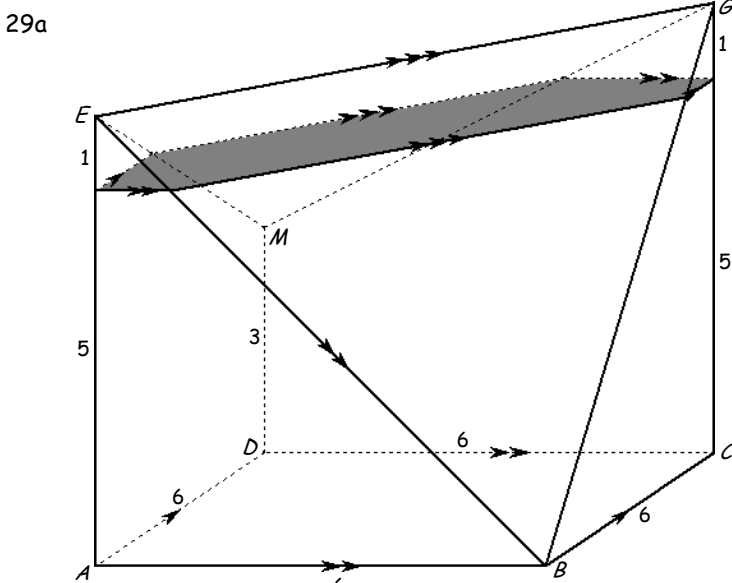
```

3^2+2^2+2.5^2+3.5^2
Ans*pi*4
395.8406744
2*5.6+pi*1^2+4.8*4
+pi*2.4^2+7.2*2.8+
pi*3.6^2+10*1.6+pi*
5^2+pi*6.4^2
Ans*2
335.7316586
671.4633171
    
```

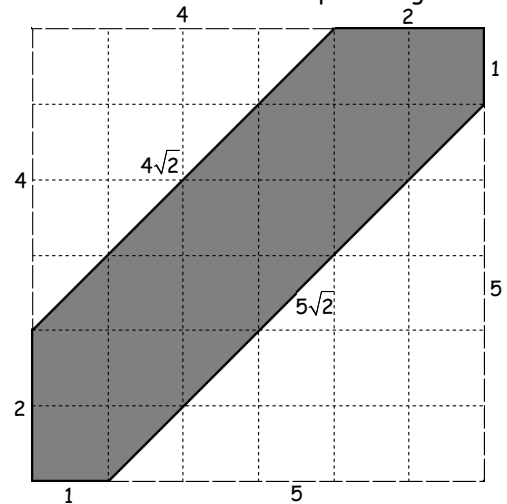
27 $I(\text{koffiefilterhouder}) \approx ((0,5 \times 4) \times (1,4 \times 4) + \pi(0,5 \times 2)^2) \cdot 2 + ((1,2 \times 4) \times (1 \times 4) + \pi(1,2 \times 2)^2) \cdot 2$
 $+ ((1,8 \times 4) \times (0,7 \times 4) + \pi(1,8 \times 2)^2) \cdot 2 + ((2,5 \times 4) \times (0,4 \times 4) + \pi(2,5 \times 2)^2) \cdot 2$
 $+ (\pi(3,2 \times 2)^2) \cdot 2 \approx 670 \text{ cm}^3$.

28a Alleen zijde AP (van doorsnede ACP) in het voorvlak is op ware grootte getekend.

28b $AP = PC = \sqrt{2^2 + 3^2} = \sqrt{13}$.

29b Teken (eventueel) het voor-, achter-, boven-, rechter- of linkerzijaanzicht voor de maten. Hieronder de doorsnede op ware grootte.

29c $O(\text{doorsnede}) = 6 \cdot 6 - \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 4 - \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 5 = 36 - 8 - 12,5 = 15,5 \text{ (cm}^2\text{)}$.

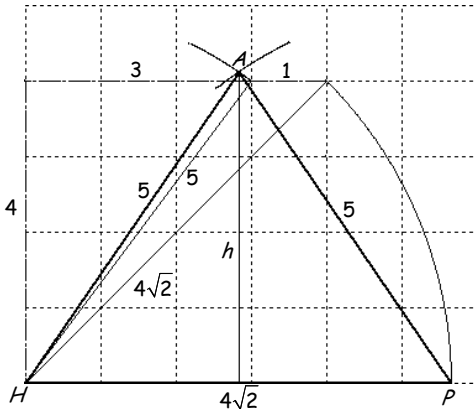
(de omtrek is $1 + 2 + 4\sqrt{2} + 2 + 1 + 5\sqrt{2} = 6 + 9\sqrt{2} \text{ cm}$)

30a De doorsnede door A, P en H is $\triangle APH$.

$AP = 5$. ($\triangle APE$ is de 3-4-5 driehoek)
 $HP = 4\sqrt{2}$. ($\triangle HEP$ is de 4-4- $4\sqrt{2}$ driehoek)
 $AH = 5$. ($\triangle AHE$ is de 3-4-5 driehoek)
 $AP = AH = 5 \Rightarrow \triangle APH$ is gelijkbenig.
Hieronder $\triangle APH$ op ware grootte.

```

sqrt(3^2+4^2) 5
sqrt(4^2+4^2) 5.656854249
4*sqrt(2) 5.656854249
    
```

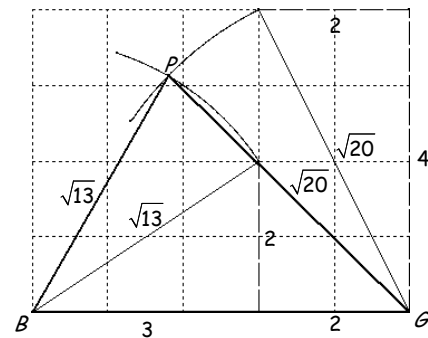

30b $h = \sqrt{5^2 - (2\sqrt{2})^2} = \sqrt{25 - 4 \cdot 2} = \sqrt{17}$.

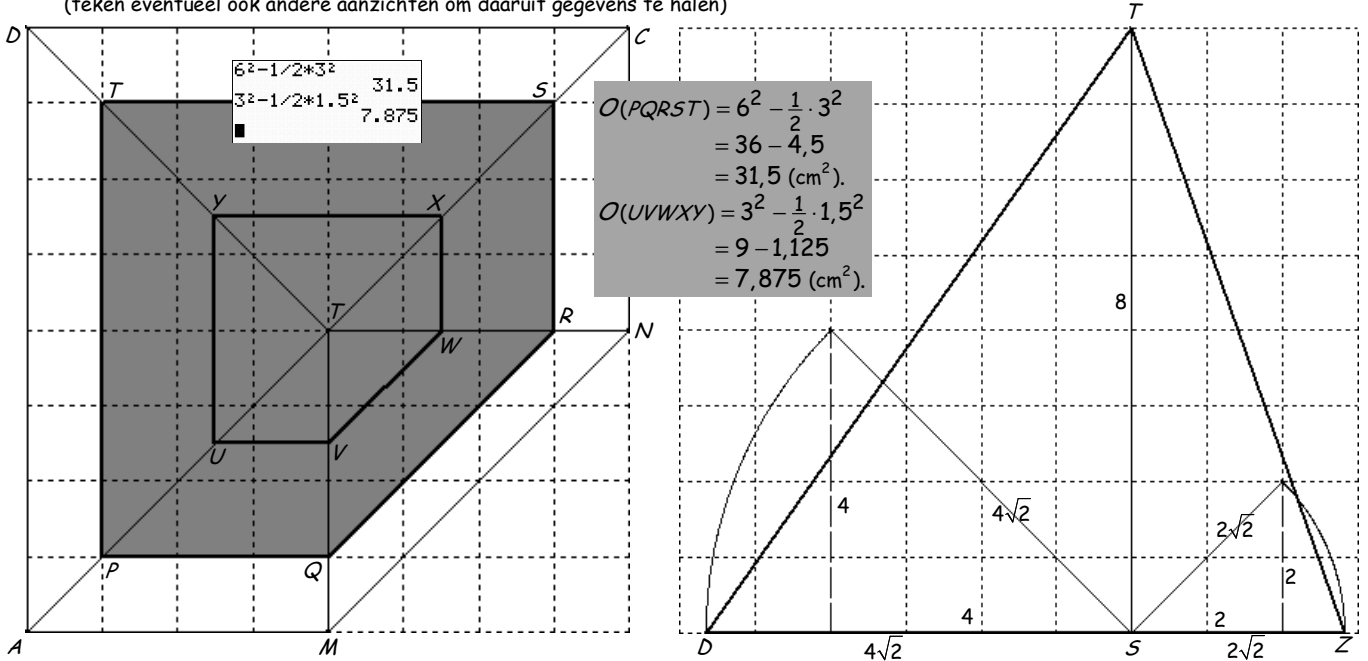
Dus $O(\triangle APH) = \frac{1}{2} \cdot b \cdot h = \frac{1}{2} \cdot 4\sqrt{2} \cdot \sqrt{17} = 2 \cdot \sqrt{34}$.

30c De doorsnede door B, P en G is $\triangle BPG$.

$BP = \sqrt{13}$. (Pythagoras in $\triangle BFP$)
 $BG = 5$. ($\triangle BFG$ is de 3-4-5 driehoek)
 $PG = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$. (Pythagoras in $\triangle PFG$)
Hieronder $\triangle BPG$ op ware grootte.

31ab In het bovenaanzicht hieronder is op ware grootte de doorsnede op hoogte 2 cm getekend. Dat is vijfhoek PQRST. Tevens is er op ware grootte de doorsnede op hoogte 5 getekend. Zie vijfhoek UVWXY. (teken eventueel ook andere aanzichten om daaruit gegevens te halen)

31c De doorsnede door D, T en S op ware grootte is driehoek DTZ hierboven. (de lengtes van DS en SZ kunnen ook met de passer uit het bovenaanzicht gehaald worden)

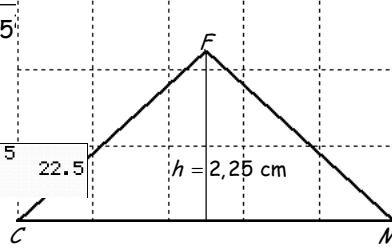
$O(\Delta DTZ) = \frac{1}{2} \cdot DZ \cdot TS = \frac{1}{2} \cdot 6\sqrt{2} \cdot 8 = 24\sqrt{2} \approx 33,94 \text{ (cm}^2\text{)}$

32a $AE' = \sqrt{3^2 + 4^2} (= 5)$ en $AE = \sqrt{(AE')^2 + 4,5^2}$

32b ΔCMF is een gelijkbenige driehoek met basis $CM = 2CF = 2AE' = 10$ (m) en hoogte $FF' = 4,5$ (m).

$O(\Delta CMF) = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 4,5 = 22,5 \text{ (m}^2\text{)}$

Hiernaast staat ΔCMF op schaal 1:200 getekend. (dus $b = 5$ cm en $h = 2,25$ cm)

32c ΔBCE is een gelijkbenige driehoek met basis $BC = 2 \cdot 4 = 8$ (m) (het midden van BC noemen we M)

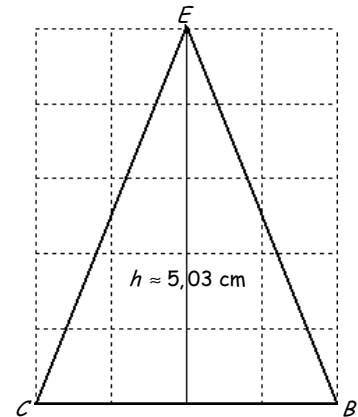
$\text{hoogte } ME = \sqrt{9^2 + 4,5^2} = \sqrt{101,25} \text{ (m)}$

$\text{Dus } O(\Delta BCE) = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot \sqrt{101,25} \approx 40,25 \text{ (m}^2\text{)}$

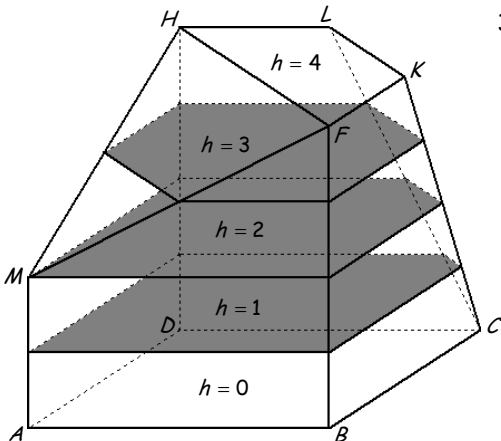
Hiernaast is ΔCME getekend op schaal 1:200. ($b = 4$ cm en $h \approx 5,03$ cm)

$9^2 + 4,5^2 = 101,25$
 $\sqrt{101,25} = 10,0623059$
 $\text{Ans} \cdot 4 = 40,24922359$
 $\sqrt{101,25} / 200 = 0,0503115295$

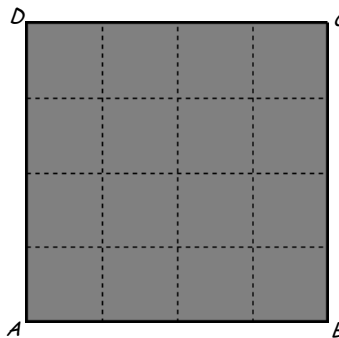
$4^2 + 4,5^2 = 6,726812024$

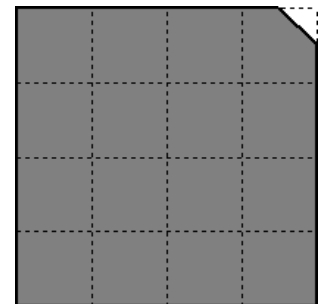
33a Doorsneden in de ruimtelijke figuur. (voor $h = 1$, $h = 2$ en $h = 3$)

33b doorsnede (op ware grootte) op hoogte $h = 0$ (dit is vierkant ABCD)

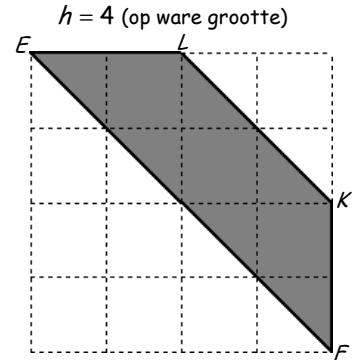
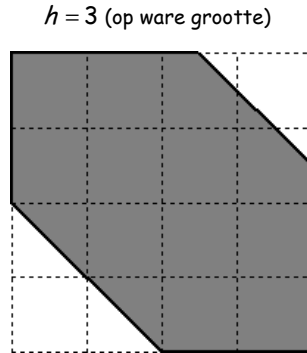
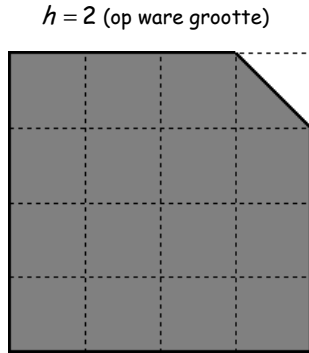

doorsnede (op ware grootte) op hoogte $h = 1$

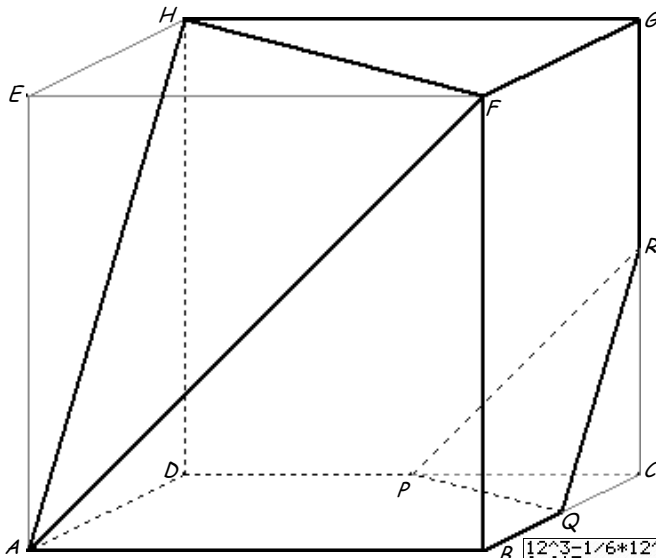

33b
vervolg

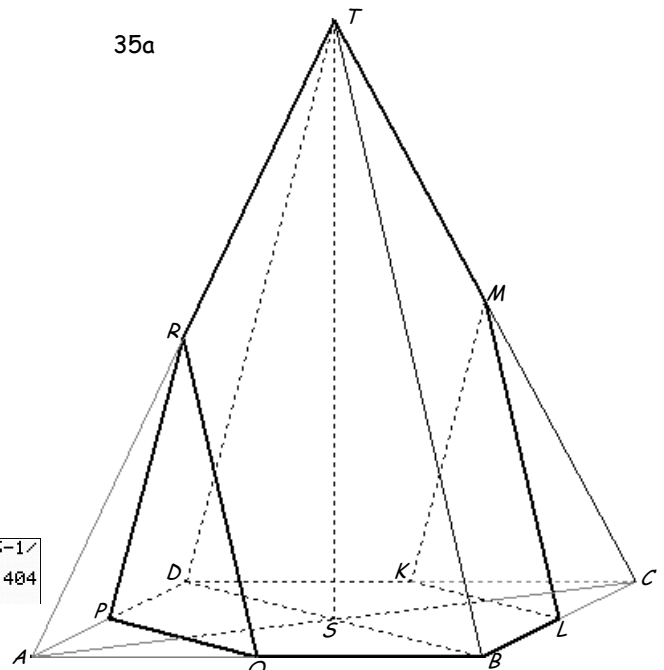
34

$$I = I(ABCD EFGH) - I(A EFH) - I(R PQS)$$

$$= 12 \cdot 12 \cdot 12 - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 12 \cdot 12 - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 6 \cdot 6 = 1404 \text{ (cm}^3\text{)}$$

35a

35b $I = I(T ABCD) - I(R APQ) - I(M KLC) = I(T ABCD) - 2 \cdot I(R APQ) = \frac{1}{3} \cdot 6^2 \cdot 8 - 2 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot 3^2 \cdot 4 = 84 \text{ (cm}^3\text{)}$

35c $O(\text{grondvlak}) = O(ABCD) - 2 \cdot O(APQ) = O(ABCD) - O(APSQ) = 6^2 - 3^2 = 36 - 9 = 27 \text{ (cm}^2\text{)}$

$O(QBTR) = O(ABT) - O(AQR) = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot \sqrt{73} - \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot \frac{1}{2} \sqrt{73} = 3\sqrt{73} - \frac{3}{4}\sqrt{73} = \frac{9}{4}\sqrt{73} \text{ (cm}^2\text{)}$

$O(PQR) = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot \sqrt{2} \cdot 4 = 6\sqrt{2} \text{ (cm}^2\text{)}$. Dus $O(\text{lichaam}) = 27 + 4 \cdot \frac{9}{4}\sqrt{73} + 2 \cdot 6\sqrt{2} \approx 121 \text{ (cm}^2\text{)}$

36a $O(ABFE) = 4 \cdot 3 = 12 \text{ (cm}^2\text{)}$

36b $O(\text{balk}) = 2 \cdot O(ABFE) + 2 \cdot O(BCGF) + 2 \cdot O(ABCD) = 2 \cdot 4 \cdot 3 + 2 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 4 \cdot 2 = 24 + 12 + 16 = 52 \text{ (cm}^2\text{)}$

36c $I(\text{balk}) = 4 \cdot 2 \cdot 3 = 24 \text{ (cm}^3\text{)}$

36d De afmetingen van balk II zijn $4 \cdot 5 = 20$ bij $2 \cdot 5 = 10$ bij $3 \cdot 5 = 15$ (cm).

36e $O(\text{voorvlak balk II}) = (4 \cdot 5) \cdot (3 \cdot 5) = 4 \cdot 3 \cdot 5^2 = 300 \text{ (cm}^2\text{)}$

36f De oppervlakte van het voorvlak wordt met $5^2 = k^2$ vermenigvuldigd.

36g $O(\text{balk II}) = 2 \cdot (4 \cdot 5) \cdot (3 \cdot 5) + 2 \cdot (2 \cdot 5) \cdot (3 \cdot 5) + 2 \cdot (4 \cdot 5) \cdot (2 \cdot 5) = 24 \cdot 5^2 + 12 \cdot 5^2 + 16 \cdot 5^2 = 52 \cdot 5^2 = k^2 \cdot O(\text{balk I})$

36h $I(\text{balk II}) = (4 \cdot 5) \cdot (2 \cdot 5) \cdot (3 \cdot 5) = 24 \cdot 5^3 = I(\text{balk I}) \cdot 5^3 = k^3 \cdot I(\text{balk I})$

37 $O(\text{basketbal}) = 20 \cdot O(\text{tennisbal})$. Dus $k^2 = 20 \Rightarrow k = \sqrt{20}$ en $k^3 = (\sqrt{20})^3 \approx 89,4$.
 $I(\text{basketbal}) \approx 89,4 \cdot I(\text{tennisbal})$

38 afmetingen(grote ballon) = 2 · afmetingen(kleine ballon). Dus $k = 2 \Rightarrow k^3 = 2^3 = 8$.
 $I(\text{grote ballon}) = 8 \cdot I(\text{kleine ballon}) = 8 \cdot 3 = 24$ (liter). De inhoud van de ballon moet met $24 - 3 = 21$ liter toenemen.

39 $I(\text{grote oliebol}) = 3 \cdot I(\text{kleine oliebol})$. Dus $k^3 = 3 \Rightarrow k = \sqrt[3]{3}$ en $k^2 = (\sqrt[3]{3})^2 \approx 2,1$.
Harm moet de bollen 2,1 keer zo lang bakken.

$$\begin{array}{|l} \sqrt[3]{3} \\ \hline \text{Ans}^2 \\ \hline \end{array} \begin{array}{l} 1.44224957 \\ 2.880083823 \end{array}$$

40a $AB = 6$ en $PQ = 2 \Rightarrow$ afmetingen(grote piramide) = 3 · afmetingen(piramide boven kubus). Dus $k = 3 \Rightarrow k^3 = 3^3 = 27$.
 $I(\text{grote piramide}) = 27 \cdot I(\text{piramide boven kubus})$. Van de grote piramide zit $\frac{1}{27}$ deel buiten en $\frac{26}{27}$ deel in de kubus.

40b $I(\text{kleine piramide}) = \frac{1}{3} \cdot I(\text{grote piramide})$. Dus $k^3 = \frac{1}{3}$ en $k = \sqrt[3]{\frac{1}{3}}$.

$$h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{\frac{1}{3}} \cdot h(\text{grote piramide})$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{\frac{1}{3}} \cdot (6 + h(\text{kleine piramide}))$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{\frac{1}{3}} \cdot 6 + \sqrt[3]{\frac{1}{3}} \cdot h(\text{kleine piramide})$$

$$h(\text{kleine piramide}) - \sqrt[3]{\frac{1}{3}} \cdot h(\text{kleine piramide}) = 6 \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{3}}$$

$$h(\text{kleine piramide}) \cdot \left(1 - \sqrt[3]{\frac{1}{3}}\right) = 6 \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{3}}$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \frac{6 \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{3}}}{1 - \sqrt[3]{\frac{1}{3}}} \approx 13,6 \text{ (cm).}$$

40c $\frac{3}{4}$ deel in de kubus $\Rightarrow \frac{1}{4}$ deel erbuiten.

$$I(\text{kleine piramide}) = \frac{1}{4} \cdot I(\text{grote piramide}) \Rightarrow k = \sqrt[3]{\frac{1}{4}}$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{\frac{1}{4}} \cdot h(\text{grote piramide})$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{\frac{1}{4}} \cdot (6 + h(\text{kleine piramide}))$$

$$h(\text{kleine piramide}) - \sqrt[3]{\frac{1}{4}} \cdot h(\text{kleine piramide}) = 6 \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{4}}$$

$$h(\text{kleine piramide}) = \frac{6 \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{4}}}{1 - \sqrt[3]{\frac{1}{4}}} \approx 10,2 \text{ (cm).}$$

41 75% buiten de kubus $\Rightarrow$ 25% erbinnen.
 $I(\text{kleine piramide}) = 0,25 \cdot I(\text{grote piramide}) \Rightarrow k = \sqrt[3]{0,25}$.
 $h(\text{kleine piramide}) = \sqrt[3]{0,25} \cdot h(\text{grote piramide})$
 $10 = \sqrt[3]{0,25} \cdot h(\text{grote piramide})$
 $h(\text{grote piramide}) = \frac{10}{\sqrt[3]{0,25}} \approx 15,9$.

42 80% binnen de kubus $\Rightarrow$ 20% erbuiten.
 $I(\text{kleine kegel}) = 0,20 \cdot I(\text{grote kegel}) \Rightarrow k = \sqrt[3]{0,2}$.
 $h(\text{kleine kegel}) = \sqrt[3]{0,2} \cdot h(\text{grote kegel})$
 $h(\text{grote kegel}) - 6 = \sqrt[3]{0,2} \cdot h(\text{grote kegel})$
 $h(\text{grote kegel}) = \frac{6}{1 - \sqrt[3]{0,2}} \approx 14,45$.

43a De bovenkanten van de vier poten dragen in totaal $69 - 4 \cdot 3 = 57$ (eenheidskubussen).
Deze staan op 4 eenheidsvierkanten $\Rightarrow$ het gewicht per vierkante eenheid is $\frac{57}{4} = 14,25$.

$$\begin{array}{|l} 69-12 \\ \hline \text{Ans} \div 4 \\ \hline \end{array} \begin{array}{l} 57 \\ 14,25 \end{array}$$

43b De bovenkanten van de vier poten dragen in totaal $432 + 24 = 456$ (of $57 \cdot 2^3 = 57 \cdot 8 = 456$).
Deze staan op $4 \cdot 2^2 = 16$ eenheidsvierkanten $\Rightarrow$ het gewicht per vierkante eenheid is $\frac{456}{16} = 28,5$.

$$\begin{array}{|l} 432+24 \\ \hline \text{Ans} \div 16 \\ \hline \end{array} \begin{array}{l} 456 \\ 28,5 \end{array}$$

43c Wat opvalt, is dat het gewicht per eenheidsvierkant verdubbeld is.

44a De romp is een balk van 6 bij 3 bij 3. Dus de romp heeft 4 grensvlakken van 6 bij 3 en 2 grensvlakken van 3 bij 3.
De oppervlakte van de romp is $4 \cdot 6 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 3 = 72 + 18 = 90$ (eenheidsvierkanten).

$$\begin{array}{|l} 4 \cdot 6 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 3 \\ \hline \text{Ans} \\ \hline \end{array} \begin{array}{l} 90 \end{array}$$

44b "oppervlakte romp : inhoud romp" is $\frac{90}{6 \cdot 3 \cdot 3} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3} = \frac{5}{1} = \frac{1\frac{2}{3}}{1} = 1\frac{2}{3} : 1$.

44c "oppervlakte romp : inhoud romp" bij (vergrotingsfactor) $k = 2$ wordt $\frac{90 \cdot 2^2}{6 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 2^3} = \frac{10}{6 \cdot 2} = \frac{5}{6} = \frac{5}{1} = \frac{5}{6} : 1$.

44d Grote dieren hebben naar verhouding minder oppervlakte dan inhoud $\Rightarrow$ grote dieren houden meer warmte vast.

45a Het gewicht van de hond is $\frac{1 \cdot 2 \cdot 2}{\text{kop}} + \frac{1 \cdot 1 \cdot 2}{\text{hals}} + \frac{5 \cdot 2 \cdot 2}{\text{romp}} + \frac{2 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 2}{\text{poten}} = 4 + 2 + 20 + 8 = 34$ kg.

De oppervlakte van de (onderkant van de) poten die rusten op de grond is $2 \cdot 1 \cdot 2 = 4$ dm².

Het gewicht dat de poten gemiddeld per dm² moeten dragen, is $\frac{34}{4} = 8,5$ kg.

45b De oppervlakte van de hond is $\frac{14}{\text{kop}} + \frac{6}{\text{hals}} + \frac{42}{\text{romp}} + \frac{4 \cdot 9}{\text{poten}}$ (ook tussen de poten) = $14 + 6 + 42 + 36 = 98$ dm².

"oppervlakte : inhoud" is $98 : 34 = 49 : 17 = \frac{49}{17} = \frac{49}{17} : 1$ of $2\frac{15}{17} : 1$.

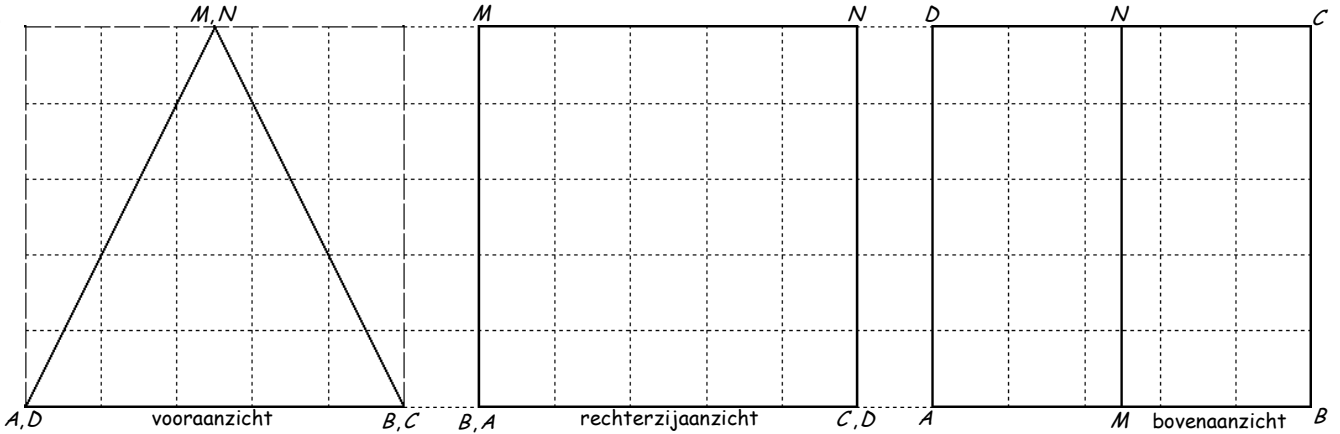
45c $k = 5 \Rightarrow k^2 = 5^2$ en $k^3 = 5^3$. Dus moeten de poten per dm² $\frac{5^3}{5^2} = 5$ keer zoveel dragen.

45d "oppervlakte : inhoud" (bij $k = 5$) wordt $(98 \times 5^2) : (34 \times 5^3) = 98 : (34 \times 5) = 49 : (17 \times 5) = 49 : 85 = \frac{49}{85} = \frac{49}{85} : 1$.

45e "oppervlakte : inhoud" (bij $k = 10$) wordt $(98 \times 10^2) : (34 \times 10^3) = 98 : (34 \times 10) = 49 : (17 \times 10) = 49 : 170 = \frac{49}{170} = \frac{49}{170} : 1$.

Diagnostische toets

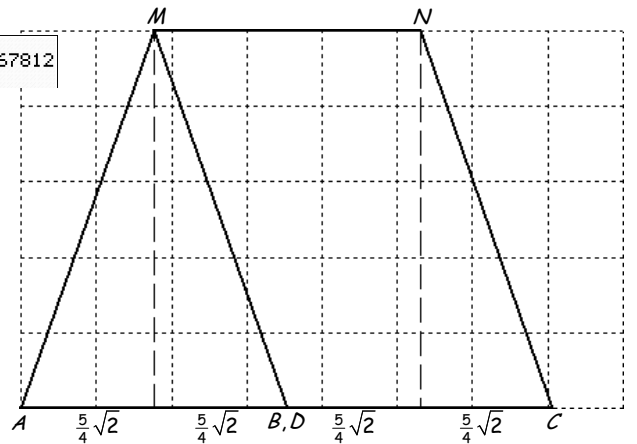
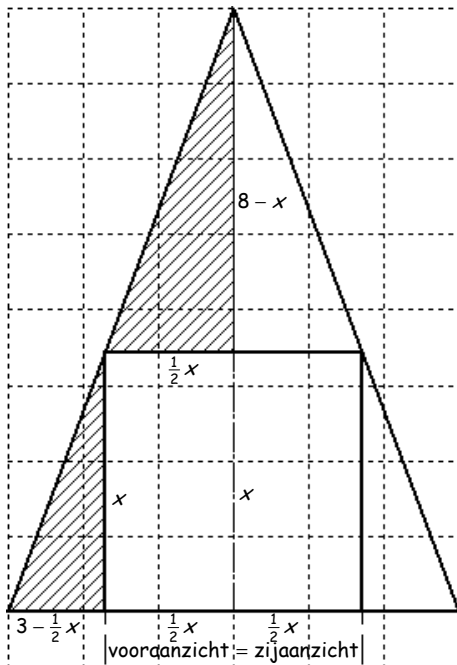
D1a

D1b

AC in het vlak van de tekening.
(bij de kijkrichting evenwijdig met BD)
 $AC = 5\sqrt{2}$. ($\triangle ABC$ is vergroting van $1-1-\sqrt{2}$ driehoek)

$5\sqrt{2}$
7.071067812

D2a

Zie het voor-, zij- en bovenaanzicht hiernaast.
Stel de ribbe van de kubus x .
De twee gearceerde driehoeken (in vooraanzicht) zijn gelijkvormig.

$$\frac{1}{2}x \cdot x = (3 - \frac{1}{2}x) \cdot (8 - x)$$

$$\frac{1}{2}x^2 = 24 - 3x - 4x + \frac{1}{2}x^2$$

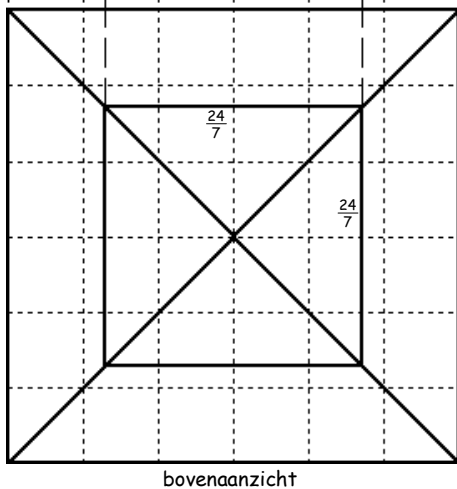
$$7x = 24 \Rightarrow x = \frac{24}{7}$$

$3 - \frac{1}{2}x$	x
$\frac{1}{2}x$	$x - 8$

$\frac{24}{7} \cdot x$
3.428571429
 $1/2x$
1.714285714
 $x^3 \cdot \text{Frac}$
13824/343

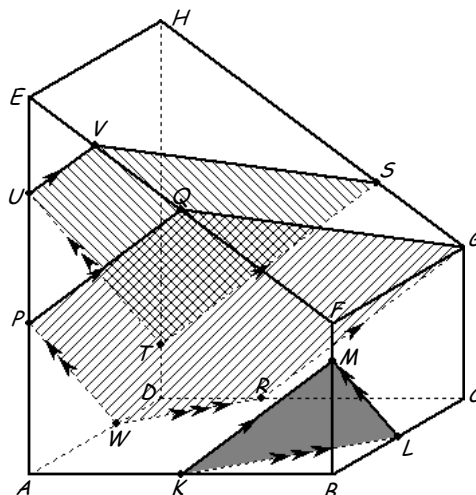
D2b

$$I(\text{kubus}) = \left(\frac{24}{7}\right)^3 = \frac{13824}{343}$$

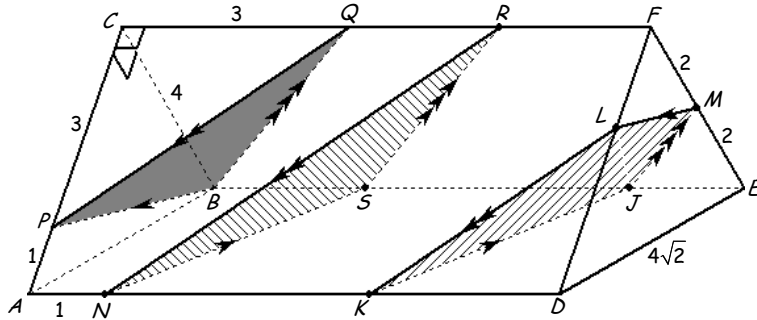
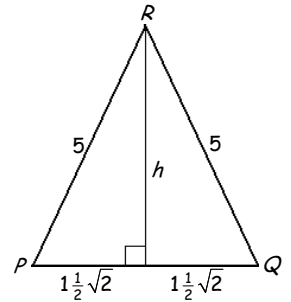
D3a Zie doorsnede $PQGRW$ hiernaast.

D3b Zie doorsnede $STUV$ hiernaast.

D4a $\square$ In $\triangle ABC$ is $\angle ACB = 90^\circ$ en in $\triangle DEF$ is $\angle DFE = 90^\circ$.
(beide driehoeken zijn vergrotingen van de 1-1- $\sqrt{2}$ driehoek)
 $PB = 5$ ($\triangle PBC$ is de 3-4-5 driehoek),
 $QB = 5$ ($\triangle BQC$ is de 3-4-5 driehoek) en
 $PQ = 3\sqrt{2}$ ($\triangle PQC$ is een vergroting van de 1-1- $\sqrt{2}$ driehoek).
Dus $\triangle PQR$ is een gelijkbenige driehoek met

$$h = \sqrt{5^2 - \left(\frac{3\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \sqrt{25 - \frac{9}{4} \cdot 2} = \sqrt{25 - \frac{9}{2}} = \sqrt{20,5} \text{ en } O(PQR) = \frac{1}{2} \cdot 3\sqrt{2} \cdot \sqrt{20,5} = 1\frac{1}{2} \cdot \sqrt{41}.$$

D4b $\square$ Zie doorsnede NRS hiernaast.

D4c $\square$ $RS = QB = 5$.

$$NR = \frac{4}{3} \cdot PQ = \frac{4}{3} \cdot 3\sqrt{2} = 4\sqrt{2}.$$

$$NS = \sqrt{(4\sqrt{2})^2 + 1^2} = \sqrt{32 + 1} = \sqrt{33}.$$

$$\text{Omtrek} = 5 + 4\sqrt{2} + \sqrt{33} \approx 16,40.$$

$$\frac{5+4\sqrt{2}+\sqrt{33}}{16,4014169}$$

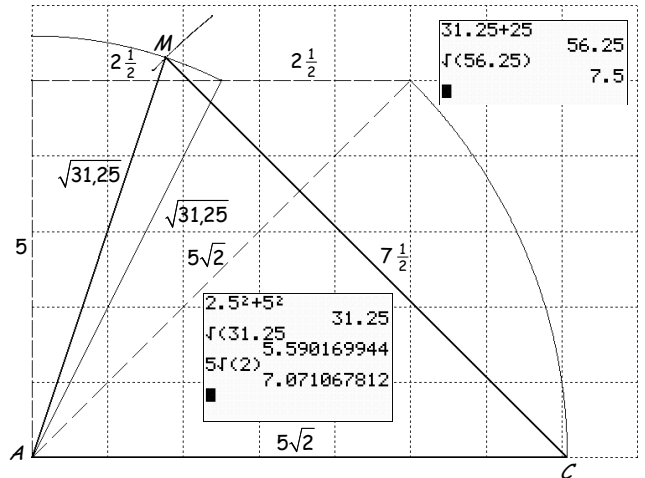
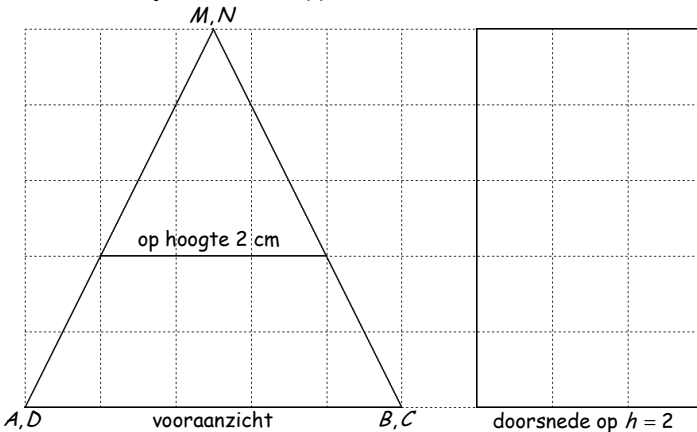
D4d $\square$ Zie doorsnede JKLM hiernaast.

D5 $\square$ Omtrek = $\pi \cdot 14^2 \cdot 10 + \pi \cdot 17^2 \cdot 10 + \pi \cdot 18^2 \cdot 10 + \pi \cdot 11^2 \cdot 10 + \pi \cdot 2^2 \cdot 10 \approx 30850$ (cm³).
Dit is ongeveer 31 liter.

$$\frac{14^2+17^2+18^2+11^2+2^2}{2^2} \cdot \pi \cdot 10 = 30850,43986$$

D6a $\square$ Teken eerst het vooraanzicht (zie hieronder).
De doorsnede op hoogte 2 is een rechthoek van 3 bij 5, dus met oppervlakte 15 (cm²).

D6b $\square$ $AM = \sqrt{2,5^2 + 5^2} = \sqrt{31,25}$ (Pythagoras in $\triangle AEM$),
 $AC = 5\sqrt{2}$ (diagonaal van een vierkant van 5 bij 5) en
 $CM = \sqrt{56,25} = 7,5$ (Pyth. in $\triangle BCM$ met $BM = AM$).

D7a $\square$ $I(\text{grote kogel}) = 10\,000 \cdot I(\text{kogeltje}) \Rightarrow k^3 = 10\,000 \Rightarrow k = \sqrt[3]{10\,000}$.
 $d(\text{grote kogel}) = k \cdot d(\text{kogeltje}) = \sqrt[3]{10\,000} \cdot 3 \approx 65$ (mm).

$$\frac{3 \cdot \sqrt[3]{10000} \cdot 3}{64,6330407}$$

D7b $\square$ $O(\text{grote kogel}) = k^2 \cdot O(\text{kogeltje})$. Oppervlakte van grote kogel is $k^2 = \left(\sqrt[3]{10\,000}\right)^2 \approx 464$ keer zo groot.

$$\frac{3 \cdot \sqrt[3]{10000}^2}{464,1588834}$$

D7c $\square$ $k^2 = 1000 \Rightarrow k = \sqrt{1000} \Rightarrow k^3 = (\sqrt{1000})^3 \approx 31620$. Dus $n = 31620$.

$$\frac{\sqrt[3]{(1000)^3}}{31622,7766}$$

D8 $\square$ $I(\text{kleine kegel}) = 0,35 \cdot I(\text{grote kegel}) \Rightarrow k = \sqrt[3]{0,35}$.

D9a $\square$ $k = \frac{120}{320} = 0,375$.

$$\frac{120/320}{5500 \cdot 0,375^3} = \frac{0,375}{290,0390625}$$

De kleine olifant weegt $5500 \cdot 0,375^3 \approx 290$ kg.

$$h(\text{kleine kegel}) = \sqrt[3]{0,35} \cdot h(\text{grote kegel})$$

$$h(\text{grote kegel}) - 10 = \sqrt[3]{0,35} \cdot h(\text{grote kegel})$$

$$h(\text{grote kegel}) - \sqrt[3]{0,35} \cdot h(\text{grote kegel}) = 10$$

$$h(\text{grote kegel}) \cdot \left(1 - \sqrt[3]{0,35}\right) = 10$$

D9b $\square$ De oppervlakte van de oren van de grote olifant is

$$0,375 \cdot 600 = 225 \left(\frac{1}{0,375}\right)^2 = 225 \text{ keer zo groot als bij de kleine olifant.}$$

$$h(\text{grote kegel}) = \frac{10}{1 - \sqrt[3]{0,35}} \approx 33,9 \text{ (cm).}$$

D9c $\square$ De oppervlakte van de oren van de grote olifant is

$$\left(\frac{1}{0,375}\right)^2 = \frac{64}{9} = 7\frac{1}{9} \text{ keer zo groot.}$$

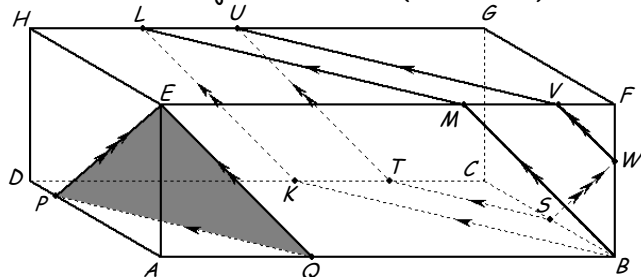
$$\frac{10 \cdot (1 - \sqrt[3]{0,35})}{33,86729334}$$

$$\frac{(1/0,375)^2}{64/9}$$

Gemengde opgaven 10. Aanzichten en doorsneden

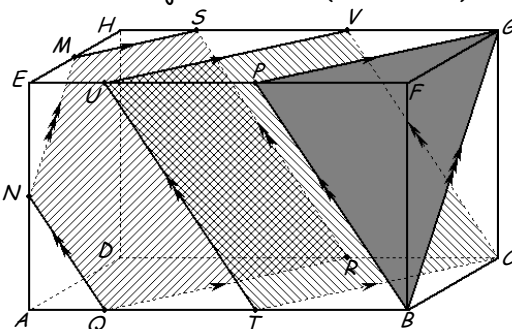
G11a De doorsnede is vierhoek $BKLM$ (zie hieronder).

G11b De doorsnede is vijfhoek $STUVW$ (zie hieronder).

G12a De doorsnede is vijfhoek $MNQRS$ (zie hieronder).

G12b De doorsnede is vijfhoek $CTUV$ (zie hieronder).

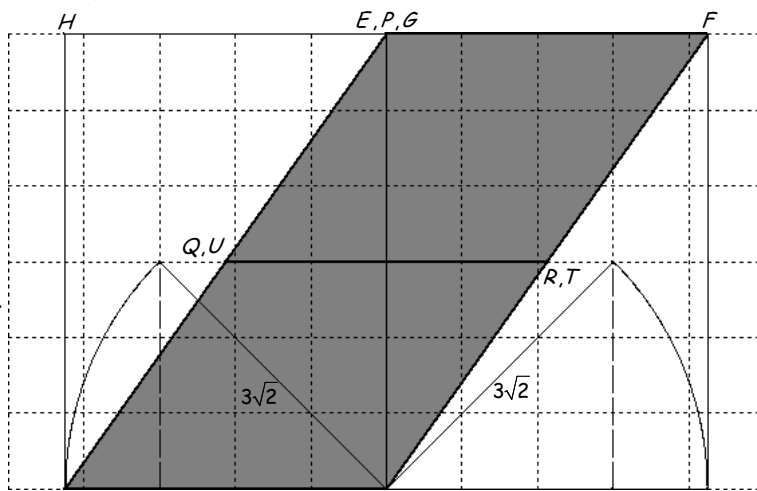

G13 Noem de hoogte van de balk h . Er moet gelden: $AG = d = 2r = 10$.
(lijnstuk tussen twee uiterste punten van de balk is een diameter van de bol)

$$AG = \sqrt{AC^2 + CG^2} = \sqrt{AB^2 + BC^2 + CG^2} = \sqrt{2^2 + 2^2 + h^2} = 10 \text{ (kwadrateren)}$$

$$2^2 + 2^2 + h^2 = 100 \Rightarrow h^2 = 100 - 2^2 - 2^2 = 92 \Rightarrow h = \sqrt{92} (= \sqrt{4 \cdot 23} = 2\sqrt{23}).$$

G14a DQ, DS, DU, FP, FR en FT zijn halve zijvlakdiagonalen van kubus $ABCD EFGH$.
De zijvlakdiagonalen van de kubus zijn $6\sqrt{2}$.
Dus $DQ = DS = DU = FP = FR = FT = 3\sqrt{2}$.
De afstand van P (midden in het bovenvlak naar Q (midden in het linkerzijvlak) is $PQ = MN = 3\sqrt{2}$.
(waarbij M het midden is van AE en N van EF).
Evenzo is $PU = RQ = RS = TU = TS = 3\sqrt{2}$.
Dus alle (12) ribben van lichaam L zijn even lang.

G14b Het aanzicht in de richting van AC hiernaast. (diagonaalvlak $BDFH$ in het vlak van de tekening)

G14c $RS = TS = FR = FT = 3\sqrt{2}$ (zie G14a).
Dus $RSTF$ is een ruit.
 $\angle RFT = \angle AFC = 60^\circ$ ($\triangle AFC$ is gelijkzijdig).
Hiernaast vierhoek $RSTF$ op ware grootte.

G14d Vierhoek $RSTF$ is geen vierkant, dus lichaam L is geen kubus. (of diagonaalvlak $DSFP$, zie G14b, is geen rechthoek $\Rightarrow L$ is geen kubus)

G15 85% buiten de cilinder $\Rightarrow$ 15% erbinnen.
 $I(\text{kleine kegel}) = 0,15 \cdot I(\text{kegel}) \Rightarrow k = \sqrt[3]{0,15}$.

$$h(\text{kleine kegel}) = \sqrt[3]{0,15} \cdot h(\text{kegel})$$

$$5 = \sqrt[3]{0,15} \cdot h(\text{kegel})$$

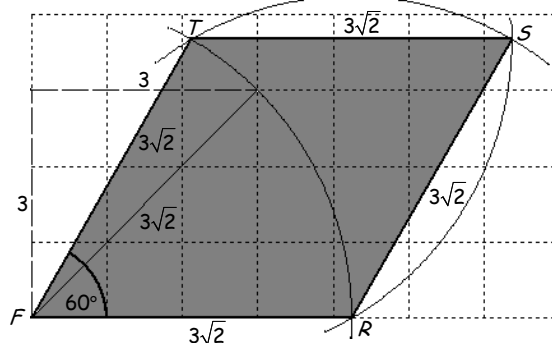
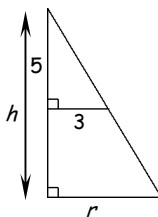
$$h(\text{kegel}) = \frac{5}{\sqrt[3]{0,15}}$$

$$r = \frac{5}{\sqrt[3]{0,15}} \cdot 3 : 5 \approx 5,6 \text{ (cm)}$$

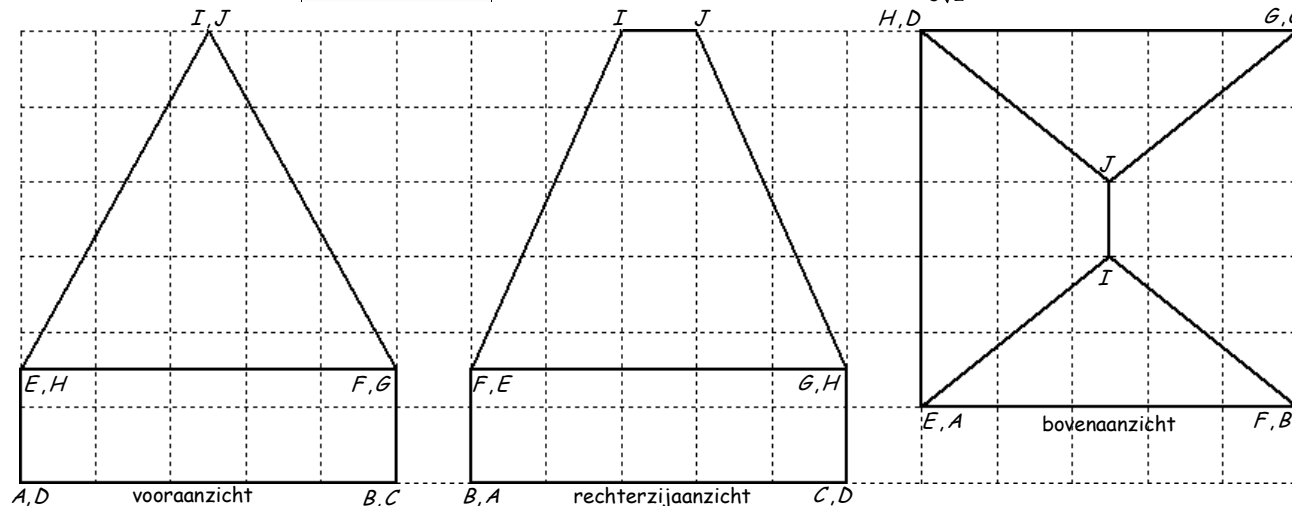
topkegel	5	3
kegel	$h = \frac{5}{\sqrt[3]{0,15}}$	r

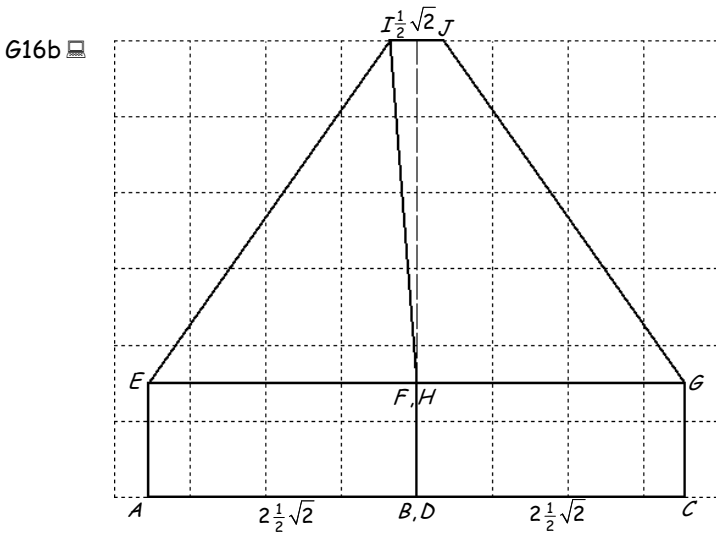
$$\sqrt[3]{0,15} \cdot 10 = 0,15 \cdot 3/5$$

$$5,646216173$$

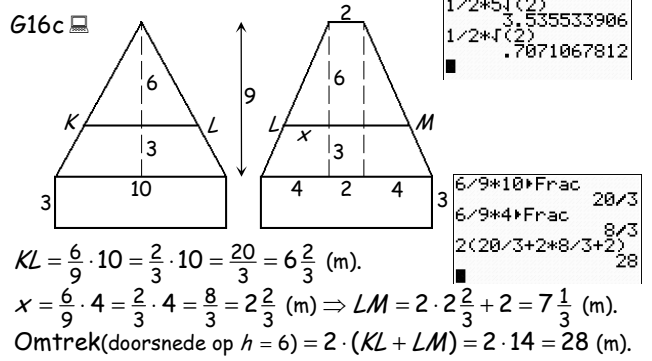

G16a

$AC = 10\sqrt{2}$ (m) wordt (op schaal) in het aanzicht $5\sqrt{2}$ (cm).
Dus BC (= 10 m) wordt dit aanzicht $\frac{1}{2} \cdot 5\sqrt{2}$ (cm)
en IJ (= 2 m) wordt in het aanzicht $\frac{1}{2} \cdot 2 = 1$ (cm).

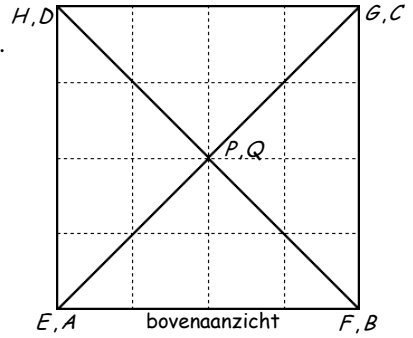

G17a

Zie het bovenaanzicht van het volledige onderstel op schaal 1:10 hiernaast.

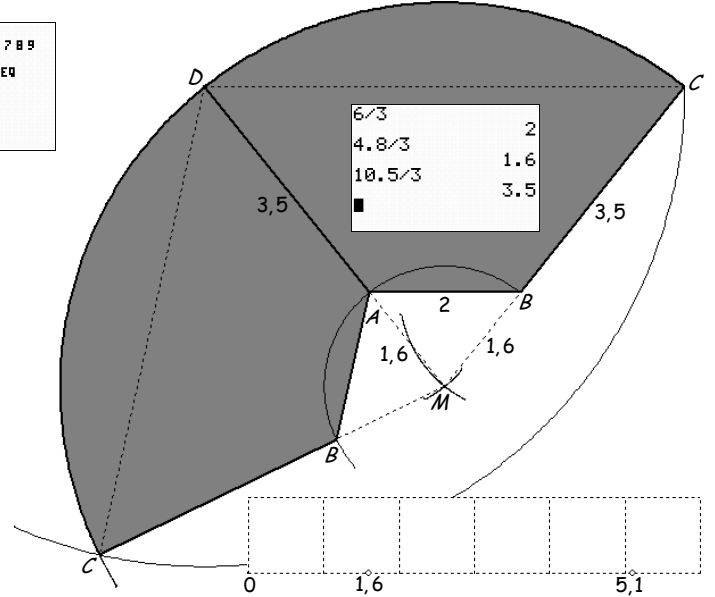
G17b Noem M het midden van het grondvlak $\Rightarrow PM = 46 - 13 = 33$.
 $AP = \sqrt{AM^2 + MP^2} = \sqrt{20^2 + 20^2 + 33^2} = \sqrt{1889}$.
 $AF = \sqrt{AB^2 + BF^2} = \sqrt{40^2 + 46^2} = \sqrt{3716}$.
De totale lengte is $8 \cdot \sqrt{1889} + 8 \cdot \sqrt{3716} \approx 835$ (cm).

G17c $PM = 33$ (zie G17b) en $QM = 13 \Rightarrow PQ = 33 - 13 = 20$ (cm).
 $\triangle ATE \sim \triangle PTQ$ (zandloperfiguur) met verhouding $AE : PQ = 46 : 20$.
Dus $QS = PT = \frac{20}{66} \cdot AP = \frac{20}{66} \cdot \sqrt{1889} \approx 13,2$ (cm).

G18a Noem N het midden van AB .
In $\triangle BNM$: $\sin \angle BMN = \sin \alpha = \frac{BN}{BM} = \frac{3}{4,8}$.
Dus $\alpha = \sin^{-1}\left(\frac{3}{4,8}\right)$ en
 $\angle CMD = 2\alpha = 2 \sin^{-1}\left(\frac{3}{4,8}\right) \approx 77^\circ$.

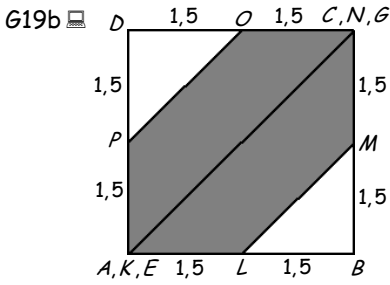
G18b Teken eerst figuur G.11 (op de juiste schaal).
Begin met $AB = 2$ (cm) en maak m.b.v. hokjes in je schrift een meetlatje om 1,6 (cm) en 5,1 (cm) met de passer op te pakken.
Pas vanuit A (en vanuit B) 1,6 (cm) af $\Rightarrow M$.
Verleng MB en MA en maak $MC = MD = 5,1$ (cm).
Maak vanuit M met de passer boog CD en verleng deze boog na punt D een heel stuk verder.
Pas vanuit D boog DC naar de andere kant af.
Zo krijg je het punt waar C komt na openvouwen.
Teken het opgevouwen lijnstuk MC en bepaal waar het punt B komt na openvouwen.
De grijze kleur geeft de opgevouwen filter weer.

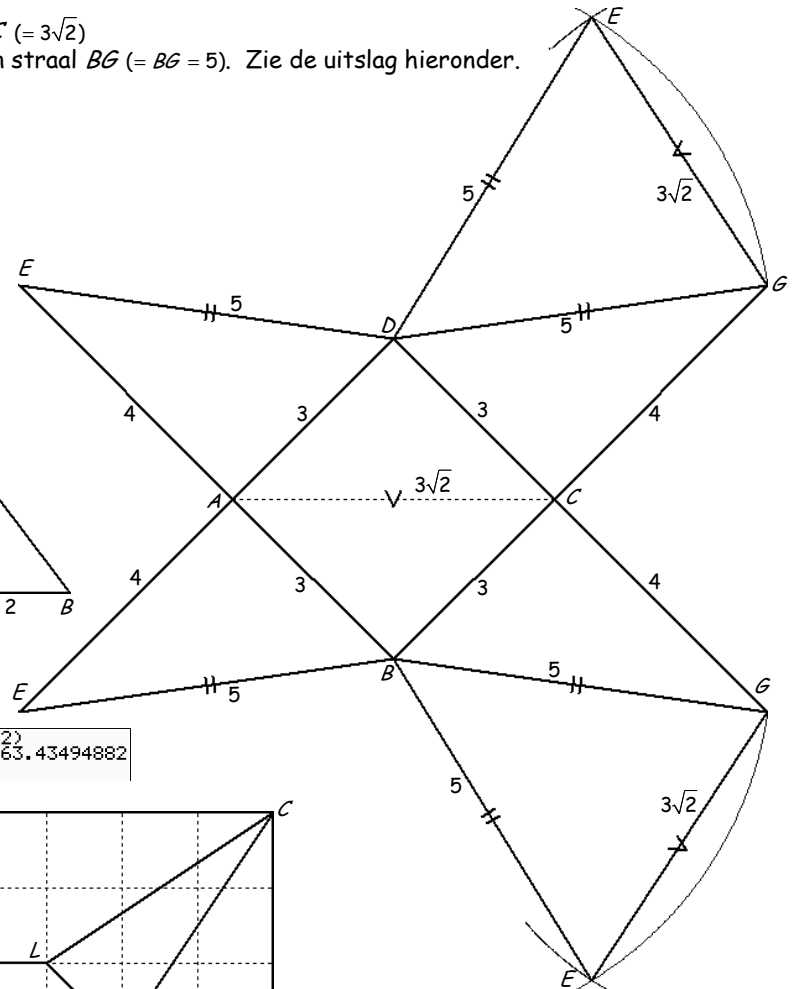
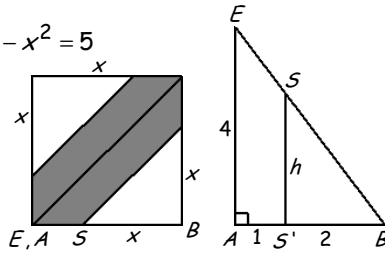
G18c Pyth. in $\triangle ADF$: $DF = \sqrt{AD^2 - AF^2} = \sqrt{10,5^2 - 9,9^2}$ (cm).
Dus middellijn $CD = 2 \cdot DF + 6 \approx 13,0$ (cm).

G18d Op 0% hoogte alleen een recht lijnstuk en geen cirkel, op 100% hoogte geen recht lijnstuk en alleen een cirkel.
Op eenderde deel van de hoogte is $PS = \frac{2}{3} \cdot AB = \frac{2}{3} \cdot 6 = 4$ (cm) en $PQ = \frac{1}{3} \cdot DC = \frac{1}{3} \cdot 13 = \frac{13}{3}$ (cm).
De dwarsdoorsnede bestaat uit rechthoek $PQRS$ en een cirkel met diameter $d = PQ$.
De oppervlakte van de dwarsdoorsnede is $4 \cdot \frac{13}{3} + \pi \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{13}{3}\right)^2 \approx 32$ (cm²).

G19a $\square$ Cirkelboogjes met middelpunt G en straal $AC (= 3\sqrt{2})$ en cirkelboogjes met middelpunten B en D en straal $BG (= DG = 5)$. Zie de uitslag hieronder.

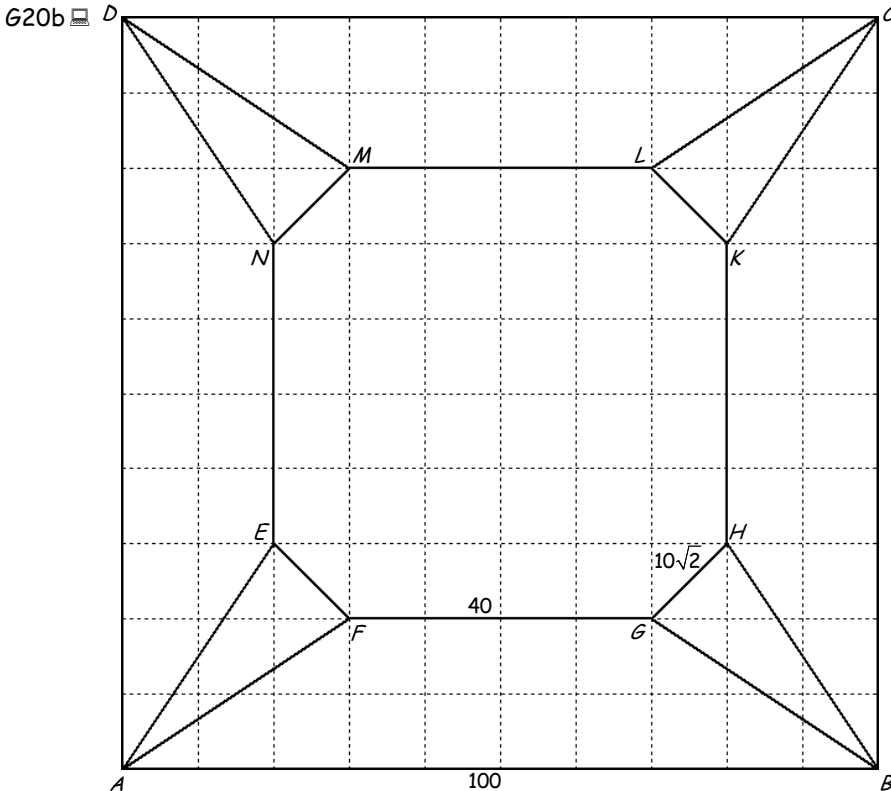

G19c $\square$ $O(\text{doorsnede}) = 3^2 - x^2 = 5$
 $9 - x^2 = 5$
 $4 = x^2$
 $x = 2$
 $h = \frac{2}{3} \cdot 4 = \frac{8}{3}$ (cm).

G20a $\square$ Gebruik **figuur 6.20** in het boek.
 H' is de loodrechte projectie van H op AB .
 In $\triangle BHH'$: $\tan \angle HBH' = \frac{HH'}{H'B} = \frac{40}{20} = 2$.
 $\angle ABH = \angle HBH' = \tan^{-1}(2) \approx 63^\circ$.

$\tan^{-1}(2) \approx 63.43494882$

G20c $\square$ $GH = 10\sqrt{2}$ (cm).
 Er blijft over $\blacksquare$
 $500 - (4 \cdot 10\sqrt{2} + 4 \cdot 40) \approx 283$ (cm).

$40\sqrt{2}+160$
 216.5685425
 $500-\text{Ans}$
 283.4314575

G20d $\square$ De lengte van het lint over trapezium $ABFG$ is $100 - \frac{1}{4} \cdot 60 = 85$.
 ($EF = 100 - \frac{1}{4} \cdot 60 = 40$)
 De lengte van het lint over driehoek BGH is $\frac{1}{4} \cdot 10\sqrt{2}$.
 De totale lengte van het lint op hoogte 50 cm is $4 \cdot 85 + 4 \cdot \frac{1}{4} \cdot 10\sqrt{2} \approx 354$ (cm).
 Er blijft (afgerond) 146 cm over.

$4 \cdot 85 + 10\sqrt{2}$
 354.1421356
 $500-\text{Ans}$
 145.8578644

G20e $\square$ $h_{\text{trapezium}} = \sqrt{40^2 + 20^2} = \sqrt{2000}$. (de hoogte van trapezium $BCKH$ is de lengte van BH in het voorbeeld)
 De oppervlakte van één trapezium is: $\frac{1}{2} \cdot (100 + 40) \cdot \sqrt{2000}$.
 $O(\text{rood}) = 4 \cdot \frac{1}{2} \cdot (100 + 40) \cdot \sqrt{2000} \approx 12522$ (cm²).

40^2+20^2
 2000
 $\sqrt{2000}$
 44.72135955
 $\text{Ans} \cdot 2 \cdot 140$
 12521.98067

Voorkennis 1 Gelijkvormige driehoeken (bladzijden 152 en 153)

1 $\triangle DCE \sim \triangle FBE$. (zandloperfiguur)
(let op de volgorde van de letters)
 $BF = \frac{4 \times 3}{2} = 6$.

$\triangle DCE$	$DC = 4$	$CE = 2$	$DE = \dots$
$\triangle FBE$	$FB = \dots$	$BE = 3$	$FE = \dots$

2 $\triangle FBE \sim \triangle FAD$. (snavelfiguur)
(let op de volgorde van de letters)
 $BE = \frac{5 \times 5}{9} = \frac{25}{9}$.

$\triangle FBE$	$FB = 5$	$BE = \dots$	$FE = \dots$
$\triangle FAD$	$FA = 9$	$AD = 5$	$FD = \dots$

3 $\triangle AED \sim \triangle ABC$.
($\angle A = \angle A$ en $\angle E = \angle B = 90^\circ \Rightarrow$ hh)
 $DE = \frac{5 \times 8}{13} = \frac{40}{13}$ en
 $AE = \frac{12 \times 8}{13} = \frac{96}{13} \Rightarrow CE = 13 - \frac{96}{13} = \frac{73}{13}$.

$\triangle AED$	$AE = \dots$	$ED = \dots$	$AD = 8$
$\triangle ABC$	$AB = 12$	$BC = 5$	$AC = 13$

Pyth. in $\triangle ABC$: $AC = \sqrt{5^2 + 12^2} = \sqrt{169} = 13$.

4 $\triangle BED \sim \triangle BMC$. (M het midden van AB)
($\angle B = \angle B$ en $\angle E = \angle M = 90^\circ \Rightarrow$ hh)
 $BE = \frac{3 \times 4}{9} = \frac{4}{3}$.

$\triangle BED$	$BE = \dots$	$ED = \dots$	$BD = 4$
$\triangle BMC$	$BM = 3$	$MC = \dots$	$BC = 9$

Voorkennis 2 Rekenen met wortels (bladzijden 154 en 155)

5a $2\sqrt{3} \cdot 3\sqrt{5} = 6\sqrt{15}$.

5f $\frac{6}{5\sqrt{2}} = \frac{6}{5\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{6\sqrt{2}}{5 \cdot 2} = \frac{3\sqrt{2}}{5} = \frac{3}{5}\sqrt{2}$.

5b $3x\sqrt{2} \cdot x\sqrt{7} = 3x^2 \cdot \sqrt{14}$.

5g $\frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{1}{3}\sqrt{3}$.

5c $\frac{1}{2}x\sqrt{2} \cdot \frac{1}{3}x\sqrt{3} = \frac{1}{6}x^2 \cdot \sqrt{6}$.

5h $\left(\frac{1}{2}\sqrt{5}\right)^2 = \frac{1}{2}\sqrt{5} \cdot \frac{1}{2}\sqrt{5} = \frac{1}{4} \cdot 5 = \frac{5}{4}$.

5d $\frac{5\sqrt{10}}{\sqrt{5}} = \frac{5\sqrt{2}}{1} = 5\sqrt{2}$.

5i $\left(\frac{1}{2}x\sqrt{2}\right)^2 = \frac{1}{2}x\sqrt{2} \cdot \frac{1}{2}x\sqrt{2} = \frac{1}{4}x^2 \cdot 2 = \frac{1}{2}x^2$.

5e $\frac{2\sqrt{14}}{3\sqrt{7}} = \frac{2\sqrt{2}}{3} = \frac{2}{3}\sqrt{2}$.

5j $\left(\frac{2}{3}x\sqrt{3}\right)^2 = \frac{2}{3}x\sqrt{3} \cdot \frac{2}{3}x\sqrt{3} = \frac{4}{9}x^2 \cdot 3 = \frac{4}{3}x^2$.

6a $\sqrt{6} + \sqrt{24} = \sqrt{6} + \sqrt{4 \cdot 6} = \sqrt{6} + 2\sqrt{6} = 3\sqrt{6}$.

6b $\sqrt{80} - \sqrt{20} = \sqrt{16 \cdot 5} - \sqrt{4 \cdot 5} = 4\sqrt{5} - 2\sqrt{5} = 2\sqrt{5}$.

6c $\sqrt{18x} - \sqrt{8x} = \sqrt{9 \cdot 2x} - \sqrt{4 \cdot 2x} = 3\sqrt{2x} - 2\sqrt{2x} = \sqrt{2x}$.

6d $\sqrt{3x^2} + \sqrt{12x^2} = \sqrt{x^2 \cdot 3} + \sqrt{4x^2 \cdot 3} = x\sqrt{3} + 2x\sqrt{3} = 3x\sqrt{3}$.

6e $\sqrt{\frac{3}{4}x^2} = \sqrt{\frac{1}{4}x^2 \cdot 3} = \frac{1}{2}x\sqrt{3}$.

6f $\sqrt{\frac{7}{9}x^2} = \sqrt{\frac{1}{9}x^2 \cdot 7} = \frac{1}{3}x\sqrt{7}$.

6g $x\sqrt{8} - x\sqrt{2} = x\sqrt{4 \cdot 2} - x\sqrt{2} = 2x\sqrt{2} - x\sqrt{2} = x\sqrt{2}$.

6h $\sqrt{2x^2} + \sqrt{\frac{1}{2}x^2} = \sqrt{x^2 \cdot 2} + \sqrt{x^2 \cdot \frac{1}{2}} = x\sqrt{2} + x\sqrt{\frac{1}{2}} = x\sqrt{2} + \frac{1}{2}x\sqrt{2} = 1\frac{1}{2}x\sqrt{2}$.